

Nekem a szépség...

Sokszor sok mindent túlbonyolítunk. Mindenben az „okosat” keressük. Okos telefon, okos óra, okos tévé, okos konyha, okos autó, okos ház...

11. oldal

Az ember Isten képmása

A hatodik napon Isten másodszor szólal meg, és itt nem a földet vagy a mennyet szólítja meg, hanem saját magához beszél: alkotunk, teremtünk!

9. oldal

Gyönyörű magyar nyelv

Nyolc éve, életének 65. évében hunyt el Ulbrich András, a Magyar Rádió legendás bemondója. Reá emlékezünk a Harangszó hasábjain egy interjúban.

6. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2018. OKTÓBER • 29. évf. 19-20. szám • Ára 3 lej

Mit tanít a Biblia a szépségről?

Ma nyugodtan beszélhetünk diktált szépségről. Hiszen megmondják milyen az ideális testalkat, a kívánnivaló testsúly, a hajszín, a körömhossz, a ruha hossza, stb. Ha pedig valaki testalkata nem a megkívánt, akkor jön a karcsúsítás, a smink, a plasztika. Bármilyen áron, sőt minden áron ilyen akar lenni! A tömegízlés a lehető legszélesebb célközönség megszerzésének szeretne megfelelni, ha nem tud, akkor formálja azt. A szépség mára tárgyiasult. Olyanná válni, mint mások! Ideális testsúly, testalkat, amit el kell érni.

Ma már nincs olyan, hogy természetes szépség. Az ideálok (akár férfi, akár női) már rég magazinok címlapjain pózoló, fotósok által retusált, rendezők által megálmodott, divattervezőknek „legyártott” etalon szépség-minták, akikhez felnőni csak komoly munkával lehet. A média harsogja: te is lehetsz olyan! – persze ez áldozattal jár. Nem is kevéssel. Koplalással, különleges testmozgással, kitartással. A szépségért ugyanis meg kell szenvedni! Minél több a szenvedés, annál szebb az eredmény – diktálja még a paraszti logika is.

4. oldal

 www.facebook.com/harangszo

Szépség abban, ami nem működik jól

Az egyházban mindig van valami, ami nem működik. Lelkipásztorok, presbiterek, egyháztalálók vagy éppen egyházi vezetők, hivatalos testületek őrlődnek minduntalan ezzel a kérdéssel: bárhogyan is igyekezzünk, mindig vannak olyan szolgálati területek, az egyházi és gyülekezeti életnek olyan vonatkozásai, ami kudarc, ami nem megy. Ám soha az egyház történetében nem lehetett azt mondani, hogy nem működik semmi az egyház és a gyülekezetek életében. Mert azért mindig volt valami, ami működik, amin áldás van, ami gyümölcsöt terem. Úgy tűnik, hogy az egyház életének ez a felemássága magának az egyháznak a létmódja. Nem is volt ez másképpen soha!

Már Jézus Krisztus mellett, az apostolok közösségében is voltak dolgok, amelyek jól működtek, és bizony voltak, amelyek miatt szégyenkeznie kellett az Úrnak. De ha megnézzük Pál apostol vagy János apostol leveleit, ott is megtaláljuk ezt a kettős létmódját az egyháznak: vannak áldásban bővelkedő munkái az Isten Lelkének, és bizony vannak olyan dolgok is, amelyek „még a pogányok között sem említettnek”, kesereg Pál. Az egyház soha nem fog jól működni, de mindig működni fog. És éppen ez a mély, felfoghatatlan ellentmondás az, ami a legékebben tesz bizonyosságot arról a Kegelemlről, amin az egyház áll, és amin a pokol kapui sem vehetnek diadalmat.

Ha éppen nincs karácsony,

„Te pedig, efrátai Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen. Származása visszanyúlik a hajdani időkre, a távoli múltba. Csak annyi időre szolgáltatja ki őket, amíg egy asszony szül, de honfitársainak maradéka haza fog térni Izráel fiaival együtt. A nyáj elé áll, és legelteti az Úr hatalmával, az Úristen fenséges nevével. Akkor nyugodtan élnek, mert hatalma kiterjed a föld határáig. Ez lesz a békesség! Ha Asszíria országunkra támad, és behatol palotáinkba, hét pástort állítunk ki ellene, és nyolc főrangú embert. Ezek fegyverrel verik le Asszíriát, kivont karddal Nimród országát. Megment, ha Asszíria országunkra támad, és behatol a földünkre. Olyan lesz Jákób maradéka a többi nép között, mint az Úrtól jövő harmat, mint a fűre hulló zápor, mert nem emberben reménykedik, nem emberekben bízik. Olyan lesz Jákób maradéka a nemzetek között, a többi nép között, mint az oroszán az erdő vadjai között, mint a fiatal hím oroszán a juhnyájak között: amerre jár, tipor és tép menthetetlenül.” Mikeás 5,1-7

A Bibliaolvasó Kalauzban egy őszi napra kijelölt ószövetségi igeszakasz ennek az igemagyarázatnak az alapigéje. Nagyon ismerősen cseng számunkra az 5. vers, hiszen a próféciák közül, melyek a Messiás születésére vonatkoznak, az egyik legismertebb. Csak hogy ma nincsen karácsony, hanem ősz közepe van!

Jó hírem van: ha hiszitek, ha nem, ma karácsony van! Karácsonya van élete minden napján annak, kinek szívében megszületett az Úr Jézus Krisztus. Ezért nem tudok egyetérteni a Neoton Famíliá együttes híres és közismert karácsonyi énekének a szövegével: „Ha elmúlik karácsony, / A szeretet lángja halványabban ég, / De ha vigyázunk rá, nem alszik ki még. // Ha elmúlik karácsony, / És legszebb titkát nem árulja el, / Az új csodára egy évig várni kell.”

Nem a karácsony árulja el vagy sem a titkát, hanem Isten kegyelme, mely elkészítette számunkra az üdvösséget Jézus Krisztusban. Erre a csodára pedig nem kell várni egy évet, de még egy napot sem! Ez a csoda akkor teljesedik be végérvényesen és megismételhetetlen módon, ha – amint az előbb említettem – megszületett életedben is a Messiás, aki az ige szerint Betlehemből születik meg, a zsidó Efrata törzsének lakhelyén. Mikeás még Betlehem kicsinységéről beszél, de Máté könyvében már azt olvassuk: „semmiképpen sem vagy legkisebb” (2,6).

Mikeás nem azt írja le, amit más próféták, hogy Dávid törzséből fog származni, hanem messzebbre tekint: „a kinek származása

eleitől fogva, öröktől fogva van” (2b). Ezt erősíti meg a Mikeással egy időben élt Ésaías is: „és hívják nevét csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének” (9,6b). Ő az örök Isten, Aki egy időben ember is. Mindkettő fontos, mert öröktől fogva van. Isten lett testté Benne, Istennel egyenlő. Ezért írja Pál az 1 Tim 2,5-ben: „Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus.”

I.

Sokak számára Krisztus elfogadása nem ment könnyen, mint ahogyan ma sem az. Ezért hasonlítja a próféta a születési fájdalomhoz, a vajúdáshoz. Egyáltalán nem arról van itt szó, amit egy gyermeket szülő asszony

tartsa fel a kezét az, aki elfogadja Jézust. Ha nincs fájdalom, összetörés a bűn súlya alatt, nincs igazi újjászületés sem. Gárdonyi Géza írta: „Nagy szenvedést átélt ember új szívet kap az Istentől.”

Azt olvastuk: „de az ő atyjafiaiak maradékai visszatérnek Izráel fiaikhoz.” (3b) Atyafiak, vagyis testvérek. A testvéreknek a maradékai térnek vissza Izráel fiaikhoz. A zsidó nép életében az elmúlt 2000 év a szétszórásnak, a megalázásnak az ideje volt. Aztán 1948. június 8-án kikiáltották a független Izráel államot. Isten összegyűjtötte őket, de csak két törzsből, a hiányzó tízről ma sem tudjuk, hogy hol van. Az egész csak akkor fog összegyűlni, ha elfogadja a maradék, hogy Jézus a Messiás, akit ők megvetettek, leköpdöstek, arcul vertek, végül keresztre feszítettek.

Mert Mikeás megjövendöli azt is, hogy

érez. Egy nemzetnek az újjászületése, bűneinek a megbánása az a vajúdás, hogy elvetették Isten fiát, a saját Messiásukat, akit pedig úgy vártak. Ezt az érzést írja le szemléletesen Jeremiás: „A félelemnek, retentésnek szavát hallottuk, és nincs békesség. Kérdjétek meg csak és lássátok, hogy szül-e a férfi? Miért látom minden férfi kezét az ágyékán, mintegy gyermekszülőét, és miért változtak orcáik fakósárgává? Jaj! Mert nagy az a nap annyira, hogy nincs hozzá hasonló.” (5-7b).

Ezért mondják a nők, hogy ha mi, a férfiak kellene szülnünk, a szülészetet a földszintre tennék, és hogy csak egy gyermek születne a családokban. Minden igazi újonnan születést vajúdás előz meg. Ahogy a fizikai létben nincs kihordás, születés fájdalmak, vajúdás nélkül, ugyanígy a lelki életben sincs. Az nem igazi újjászületés, mint ahogyan egyes neoprotesztáns gyülekezetben gyakorolják, hogy

„pálczával verjék arcul Izráel bíróját” (1b). Az arcul verés akkor és most is megaláztatást jelentett. Téged megaláztak-e valamikor? El is mernéd mondani? Hogy ki, hol, mikor? Milyen érzés volt?

Lelki értelemben engem már nagyon sokszor arcul vertek. De fizikai értelemben csak egyszer, aki pedig nem más volt, mint a saját édesapám. Ez pedig úgy történt, hogy második éves voltam a Teológián, s a nyári szünetben hétvégére szülőfalumból bementem a közel levő kisvárosba, a barátaimhoz. De nem említettem volt odahaza, hogy este nem megyek haza. Végül második nap estéjére érkeztem meg, még hozzá a barátnőmmel, akit egy házi buliba kéreztettem el a szüleitől. Nemhogy mobiltelefonunk nem volt, de még vezetékes sem, hogy értesíttem volna őket a távolmaradásomról. Ez hozta ki apámat a sodrából, aki a leány szeme láttára arcul

a szeretet lángja halványabban ég?

ütött. Akkor megszégyenülten álltam, de nem haragudtam meg, hiszen ő szigorúsággal párosuló szeretetből tette. Az 5. Parancsolatról sem feledkeztem meg, mármint hogy tiszteljem apámat és anyámat.

Amíg Jézus visszajön dicsőségben, az emberek folyamatosan arcul verik. Ez maga a hitetlenség, mely sok formában van jelen világunkban. A hívő emberek is arcul verhetik Jézust a cselekedeteikkel. Nekünk sem lehet más sorsunk, mint ami az Úr Jézus Krisztus sorsa volt. Ezért figyelmeztet a Máté 5,39 verse: „Ne álljatok ellene a Gonosznak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orczádat is.” Igaz, hogy az emberek arcul verték, de Isten felmagasztalta. Azt írja Pál a Róma 8,17-ben, hogy ha vele együtt szenvedünk, vele együtt is dicsőülünk meg.

Tehát a maradék lesz az újonnan született. Csak az újonnan születettek igazán testvérek, atyafiak az Úrban, kikben Krisztus élete van. Vannak felületes kapcsolatok, melyek ideig-óráig tartanak. Az igazi kapocs azonban örökké tart. A próbák megmutatják, hogy kik a testvérek. Jézus mondja: „Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, a miképpen én szerettelek titeket.” (Jn 15,12)

II.

Ez az arcul csapott, szenvedő Úr az ige szerint a mi pásztorunkká lett: „És megáll, és legeltet az Úrnak erejével, az Úrnak és az ő Istenének fenséges nevével, és bátorsággal lakoznak, mert ímé felmagasztaltatik a földnek határáig.” (4.) A jó pásztor életét adja a juhokért. Élete árán is megőrzi azokat. Csodálatos a 23. Zsoltár. A benne szereplő bot nem ellenünk van, hanem az ellenség, vadállatok, tolvajok

ellen, hogy megvédjen. A keleti pásztor nem üti, veri a bárányokat, hanem előttük megy, és azok követik. Szeretném kiemelni, hogy ő a pásztorok pásztor, a Főpásztor, ahogyan Péter apostol jellemzi: „És mikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőségnek hervadhatatlan koronáját.” (1Pt 5,4)

Vajon kiket jelöl az ellenség elé állítandó hét pásztor és a nyolc fejedelmi férfiú? Még nem tudjuk. Csak azt, hogy a 7 a tökéletességnek a száma, és a 8 eggyel több, ami azt jelenti, hogy az elégségesnél is többet tesz Isten, hogy az ellenség ne bántsa az ő népét. Az a plusz pedig mindig Jézus Krisztus, a Fővezér, a Főpásztor.

Ezzel kapcsolatosan két szélsőséges megnyilvánulás lehetséges.

Az egyik, hogy valaki túlságosan ragaszkodik az ember-pásztorokhoz, úgy, hogy a Krisztussal való közösség háttérbe szorul. Az egyik gyülekezetben az elődöm az átadás-átvétel alkalmával jelentette ki: Engem itt imádtak! Csendesen jegyeztem meg: Kár, hogy nem az Úr Jézus Krisztust imádták... Roppant népszerű ember volt, aki úgy a templomban, mint azon kívül azt mondta, amit az emberek hallani kívántak. Nagy fáradságomba került rávenni a gyülekezetet, hogy Jézust imádják... Talán nem is sikerült...

A másik tévedés, amikor nem becsülik az ember-pásztorokat. Sajnos erre is sok példa van. Helyettük inkább a politikusokat, híreseket, gazdagokat, és még sorolhatnám... Ne felejtjük, hogy amikor az ellenség minket támad, először Krisztust támadja, de azt se, amit oly sokszor mondunk a Mi Atyánkban: „Mert tiéd az ország, és a hatalom, és a dicsőség mindörökké.” (Mt 6,13b)

III.

Igerészünknek a Főpásztorra vonatkozó legszébb jellemzője: „És ő a mi békességünk.” (5a). Ezt szó szerint idézi Pál az Ef 2,14-ben: „Mert Ő a mi békességünk, ki egyé tette mind a két nemzetséget, és lerontotta a közbevetett választófalat.” Testvér, van-e békesség? Szeretnél békességben élni Istennel és embertársaddal? A békesség mindig kétoldalú. Lehet, hogy te szeretnél a békességet a másik emberrel, lehet, nem haragszol reá, de ha ez a másik fél részéről nem kölcsönös, akkor nincs békesség. Isten kijelenti, hogy Ő nem haragszik rád. Érted áldozta Fiát a kereszten. Kinyújtja feléd a békejobbot. Elfogadod? Sajnos, sokan ellökik e kezét. Ezért nem tudnak megbocsájtani.

Egy asszony keresett meg a lelkeszi hivatalban. A beszélgetés során kiderült, hogy még mindig haragban van a lányával. Próbáltam jobb belátásra bírni, hogy bocsásson meg neki. De ő csak azt hajtogatta, hogy képtelen rá, hiszen szerinte a lánya a fiatalabb. Mondta, hogy mindezek ellenére naponta imádkozik érte. Hogy is mondta Jézus – kérdeztem tőle –, hányszor kell megbocsájtani? Hétszer? Nem, hanem hetvenhétszer is. Hívtam a templomi istentiszteleteinkre, mire azt felelte, hogy a családlátogatás alkalmával azt mondtam volt neki, hogy amíg nem tud megbocsájtani, nem sok értelme van a gyülekezetbe való járásnak. Valóban emlékeztem, hogy mondtam volt, de én Jézust idéztem: „Hagyd ott az oltár előtt a te ajándékodat, és menj el, előbb békélj meg a te atyádfiával, és azután eljövén, vidd fel a te ajándékodat.” (Mt 5,24) Még idéztem az Ef 4,26-ot is: „a nap le ne menjen a ti haragotokon”.

A békesség nagy kincs. Azt olvassuk a Jer 33,6-ban: „Ímé, én hozok nékik kötést és orvosságot, és meggyógyítom őket, és megmutatom nékik a békesség és hűség kincseit.”

Ne hagyjuk egymást mi, a maradék. Legyünk egyek Krisztusban.

Legyen víziónk, hiszen erre biztat az utolsó felolvasott vers is: „És a Jákóbnak maradványa olyan leszen a sok nép között, mint az Úrtól való harmat, mint a zápor a fűnek, mely nem emberben reménykedik, és nem bízik embernek fiaiban.” (7) Legyen békességünk, legyen bizodalunk az Úrban!

Karácsony van.

Karácsony van ősszel is, és az év bármelyik napján, ha engedjük, hogy megszülessen szívünkben a Messiás. Krisztusban való újjászületést kívánok kedves mindnyájatoknak!

Mit tanít a Biblia a szépségről?

Tömegkommunikáció uralta világunkban megszoktuk, hogy mindent készen kapunk. A reklámokból jól megtanuljuk, hogy melyik terméket érdemes levenni az üzletek polcairól. Mások tapasztalata, ajánlása elég számunkra a bevásárlás elvégzéséhez. Megszokjuk, hogy megmondják nekünk. Nem kell gondolkodni, időt veszteni, kitapasztalni. A hozzánk érkező leglényegesebb híreket is így kapjuk meg a közösségi háló hírfolyamán keresztül. Ne is kelljen gondolkodni a lét nagy kérdéseiről!

Korunk meghatározó tényezője a médiu-
mok tudatformálása. Milyen hírek, infor-
mációk, impulzusok érnek el az emberhez?
Weboldalak üzemeltetői tudatosan építenek
be reklám-felületeket az oldalakra. Amikor
az ember keres például valamit a világhálón
– egy vásárlandó mosógépet, autót, telefont
vagy építkezési alapanyagot –, azt a weboldal
megjegyzí és ahhoz hasonló találatokat fog
legközelebb ajánlani nekünk: „ez érdekelhet”
felirattal.

Az ötlet jó: megkönnyíti az ember életét,
ha a számítógép ma már „kitalálja” mire lehet
szükségem legközelebb. De valóban kitalálja,
vagy ellenkezőleg: engem vezet rá? Lássuk ezt
a kérdést ma a szépségre vonatkoztatva.

Ma nyugodtan beszélhetünk diktált szép-
ségről. Hiszen megmondják milyen az ideális
testalkat, a kívánnivaló testsúly, a hajszín, a
körömhossz, a ruha hossza, stb. Ha pedig va-
laki testalkata nem a megkívánt, akkor jöj-
jön a karcsúsítás, a smink, a plasztika. Bármí
áron, sőt minden áron ilyen akarj lenni! A
tömegízlés a lehető legszélesebb célközönség
gusztusának szeretne megfelelni, ha nem tud,
akkor formálja azt. A szépség mára tárgyia-
sult. Olyanná válni, mint mások! Ideális test-
súly, testalkat, amit el kell érni.

HOL VAN A TERMÉSZETES SZÉPSÉG?

Ma már nincs olyan, hogy természetes szép-
ség. Az ideálok (akár férfi, akár női) már rég
magazinok címlapjain pózoló, fotósok által
retusált, rendezők által megálmodott, divat-
tervezőknek „legyártott” etalon szépség-min-
ták, akikhez felnőni csak komoly munkával
lehet. A média harsogja: te is lehetsz olyan,
persze ez áldozattal jár. Nem is kevés. Kop-
lalással, különleges testmozgással, kitar-
tással. A szépségért ugyanis meg kell szenved-
ni! Minél több a szenvedés, annál szebb az
eredmény – diktálja még a paraszti logika is.

Persze az életkor előre haladtával erre
egyre kevesebb az esély. Jön az önbizalom-
vesztés, a lemondás, az igénytelenség, a meg-
keseredés. Elérhetetlen. „Én soha nem lehe-
tek olyan szép!”

A szépségről való effajta észjárás a görög
gondolkodás terméke. A görög nyelvben a
szépség ugyanis az időbeli harmóniára utal.

Valahogy úgy kell ezt elképzelni, mint az érett
gyümölcsöt. Korhoz kötött. Kor előtt éretlen,
kora után túlérett. A koránál fiatalabbnak
látszani akaró nő tehát nem szép, mert ter-
mészetellenes állapotra törekszik

Augusztinus egyházatyja szerint a szép-
ség Isten ajándéka, de Isten azt a gonoszak-
nak is adja, nemcsak a jóknak, hogy a jók el
ne higgyék magukról, hogy különlegesek. A
szépség és a jóság bibliai szemlélete ugyanis
összetartozik. Az Ószövetség több héber szót
is használ a szépség kifejezésére: a *jáfeh* ren-
dszerint a külső szépségre vonatkozik, ami
csak a salomoni időktől válik hangsúlyossá.

A *tóv* már a teremtéskor elhangzik Isten
alkotásának körülírására. Amit Isten meg-
teremtett az ugyanis jó, szép és egészséges.
Az ókorban nem volt egészség tudomány. A
test zavartalan működését isteni ajándéknak
tekintették. Ezért volt szükség a közegész-
ségügyi törvényekre is: tilos volt a halottak
érintése, kötelező volt bizonyos szertartási
tisztálkodási eljárások betartása.

AZ ÖSSZEILLÉS SZÉPSÉGE

Az Ószövetség szépség-ideálja ennek megfele-
lően sokkal „gyakorlatiasabb”. Dávid piros-
pozsgás, szép szemű és jó megjelenésű (1Sám
16,12) és nem egy tagbaszakadt, harcos test-
alkatú, mint Góliát, ellenben csavaros eszű,
találékony és gyors mozgású. A nőkkel kap-
csolatban a Szentírás nem hallgatja el a testi
szépséget (Énekek Éneke), de értéknek tekinti
a kecses mozgást és a hajlékonyságot. Támár,
az Ószövetség egyik közkedvelt női nevének
jelentése például pálmafa, ami szintén erre
utal. Ugyancsak szépnek tekintették az egész-
séges (piros) bőrt és az olajjal megkent arcot,
ami a sivatagi szárító szél ellen védett.

A teremtés történetére visszatérve, a te-
remtés koronája nem az ember, ahogyan azt
nagyon sokszor gondoljuk, hanem a hetedik
nap, az Úr napja, amely azért adatott az em-
ber számára, hogy Isten szépségét (tóv) meg-
ismerje. A szépség tehát Isten ujjlenyomata
a világban. Barth Károly, a híres protestáns
teológus szerint Isten maga a Szép. Nem esz-
tétikai megállapítás, hanem Isten lényege a
szépség. Szépérezék ehhez kell. Nem meglátni
a tényszerű, látható, érzékelhető szépséget,
hanem azt Istennel összefüggésbe hozni!

Az Ószövetség harmadik szava a szép-
ségre a *kabod*, ami Isten dicsősége és szent-
sége mellett a sugárzó (isteni) szépségre is
utal. A szép tudniillik nem önmagától és
nem önmagáért van. Viszonyrendszerben
kell azt látni. A szép valamivel párosul: vagy
Istenfélelemmel és bölcsességgel, vagy Isten
dicsőségének, hatalmának szétsugárzásával.
Csak így válik értékkel. Ha hiányzik ez az im-
manens, isteni oldal, akkor a szépség üressé,
céltalanná, értéktelenné válik.

A szépség relatív, azaz viszonylagos, más-
hoz viszonyított. Istenhez. Luther szerint a
szépség forrása maga Isten. Ahogyan a Föld
fénye a Naptól származik, úgy származik
a szépség Istentől. Nekünk tehát egyedül
Krisztus, és minden, ami krisztusi, az a szép
ebben a világban – tanítja a nagy reformátor.

Szép tehát az, ami Isten dicséretére kész-
tet és a felebarátot közelebb viszi hozzám;
csúnya pedig az, ami elégedetlenségre vagy el-
lenségeskedésre indít, lázít és eltaszít Istentől
és embertől egyaránt.

SZÉP, AMI NEKEM TETSZIK

A szépség persze mindig szubjektív is.
Kenyában a nők fülcimpájuk tágítására egyre
nehezebb és nehezebb súlyokat helyeznek az
azokba fűrt lyukakba, hogy idővel még több
ékszer ékesíthesse fülüket. Bizonyos afrikai
törzseknél a nyakat nyújtják meg egymásra
helyezett karikákkal, mert a közfelfogás sze-
rint a hosszú kívánatos a férfiak számára.

(Folytatása az 5. oldalon)

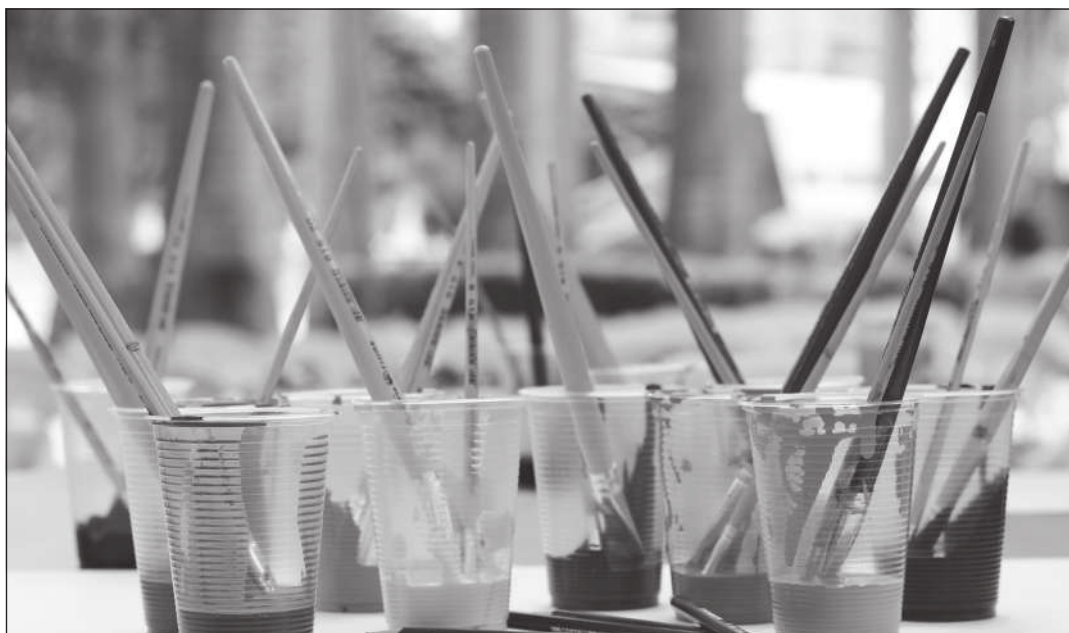
Szépség és vallásos művészet

Johann Sebastian Bach, a híres zeneszerző szerint a szépség a tökéletesség vonzereje. Zeneműveiben nem a szépségre törekedett tehát, az véleménye szerint úgyis jött magától, hanem a harmóniára, amit a zenei renden keresztül érvényesített.

A művészet túllát és túlmutat a földi valóságon. Ebből a szempontból a hit „segítője” is lehetne, református eleink istentiszteleti alkalmazására mégsem így tekintettek. Köztudott, hogy Kálvin szolgálata elején még az orgona játékot sem tűrte meg a templomban, az ún. „írástudatlanok Bibliáját” (oltárképek és freskók, melyek bibliai történeteket „mesélnek el”) pedig egyenesen bűnnek tekintette.

A református tanítás szerint (Heidelbergi Káté 98. kérdés-felelet, a II. parancsolat magyarázata) ugyanis Isten nem néma képekkel, hanem az Ő beszédének élő hirdetésével kívánja tanítani a keresztyéneket, az Ő igéjének élő hirdetésével.

A puritanizmus idején a Teremtő-teremtmény közötti áthághatatlan távolságra hivatkozva tartottak aggódóan távolságot a művészetektől, később, a pietizmusban pedig erkölcsrombolásnak tartották a színpadi előadásokat, a divatot és az erotikus testi

ábrázolásokat. A ledérségtől való tartózkodás azonban a farizeusi törvényeskedés felé sodorta ezeket a mélyen hívő keresztyéneket.

A protestánsokat mégsem mondhatjuk művészet-ellenesnek. Ahogyan a természet-tudományban a legnagyobb jellemek mindmind mélyen hívő keresztyén emberek voltak, úgy a művészetben is. Elég csak a már

említett Johann Sebastian Bach-ra, vagy Rembrandt-ra gondolni. A vallásos művészetnek azonban nem az követel helyet az egyházban és a hívő ember életében, hogy bibliai történetet ábrázol-e vagy sem. Jézus vagy Mária „ürügyn” ugyanis nemegyszer vitték vászonra Apolló, Vénusz vagy éppen Ámor alakját, az ő alteregójukba bújtatva.

A vallásos művészetet nem az alkotások témája teszi tehát azzá, ami, hanem az, hogy a hit sugárzik-e róluk vagy sem! A művészet ugyanis nem válhat a vallás álpótlékává. A hit mindig öntésre sarkall, a művészet azonban épp ellenkezőleg hat: szemlélődő magatartásával elvon a döntéstől.

A hit továbbadása a cél, amit egyetlen szempillantásig sem szabad szem elől veszíteni. A művészi ábrázolások tehát nem esztétikai szépségük miatt fontosak a keresztyén ember számára, hanem az Istenről szóló hitvallás különleges formái.

T. S.

Mit tanít a Biblia a szépségről?

(Folytatás a 4. oldalról)

Pápua Új-Guineában a férfiak fűnek lyukat orrukba, amibe aztán díszet helyeznek (pl. egy varacskos disznó szarvát), ami félelmet keltező és tekintélyt parancsoló külsőt kölcsönöz viselőjének. Kínában a kislányok lábának növekedését fáslikkal gátolják, hogy azok szép kicsik maradjanak. A szépség tehát kultúra-függő is.

A múlandó dolgokban keressük a múlthatatlan szépséget, aminek megtalálása öröm és bánat egyszerre. A szépséget tudniillik soha nem birtokolhatjuk, ha mégis így érezzük, akkor félünk annak elvesztésétől. Egyik gondolkodó szerint Isten így „fárasztja ki”

nyughatatlan lelkünket azért, hogy végre eljussunk annak felismerésére, hogy egyedül az Ő szépsége említésre és egyáltalán keresésre méltó. Tanulási folyamat az emberi élet, amely tele van lemondással és, erőfeszítéssel, ráadásul egy életen át tart.

Kellő távolság kell a szépség észrevételéhez: a szerelmesek közelről egymás szemébe révedve megigézik a másikat. Sugárzik a szépsége! – szoktuk mondani. A szépség valóban kisugárzás, de nem emberi, hanem isteni kisugárzás a teremtett világra. A szépség nem esztétikai fogalom. A szimmetria nem azért fontos, mert tetszetős a szemnek, de arra is utal, hogy nem rendelkezik született vagy szerzett hibával a szimmetria tárgya. A hideg formai tökéletesség legfeljebb a kezdeti érdeklődés felkeltésére hivatott, tartós vonza-

lomhoz, netán szeretethez több kell! Nem is etikai kérdés a szépség, ha a szép, a jó és az egészséges összetartozik.

Ma nagy divatja van az önfotózásnak. Idegen szóval ezt selfie-nek mondják. Ez volt az év ifjúsági szava a 2013-as esztendőben. Magyarra nem is lehet pontos és kimerítő fordítást találni. Talán az „önöcske” vagy a „magamocska” áll a legközelebb a tartalomhoz. Az ember Isten képmása. Szépsége ebben kellene, hogy kiteljesedjen. Káin amikor „lecsüggesztette fejét” (1Móz 4,6), a zsidó kifejezés szerint „leejtette arcát”. Az arcunk ugyanis mindent elárul rólunk! Jézus azt mondja magáról János evangéliumában, hogy „aki engem lát, látja az Atyát”, még sincs hiúság szelfije.

TOKÁR SÁNDOR

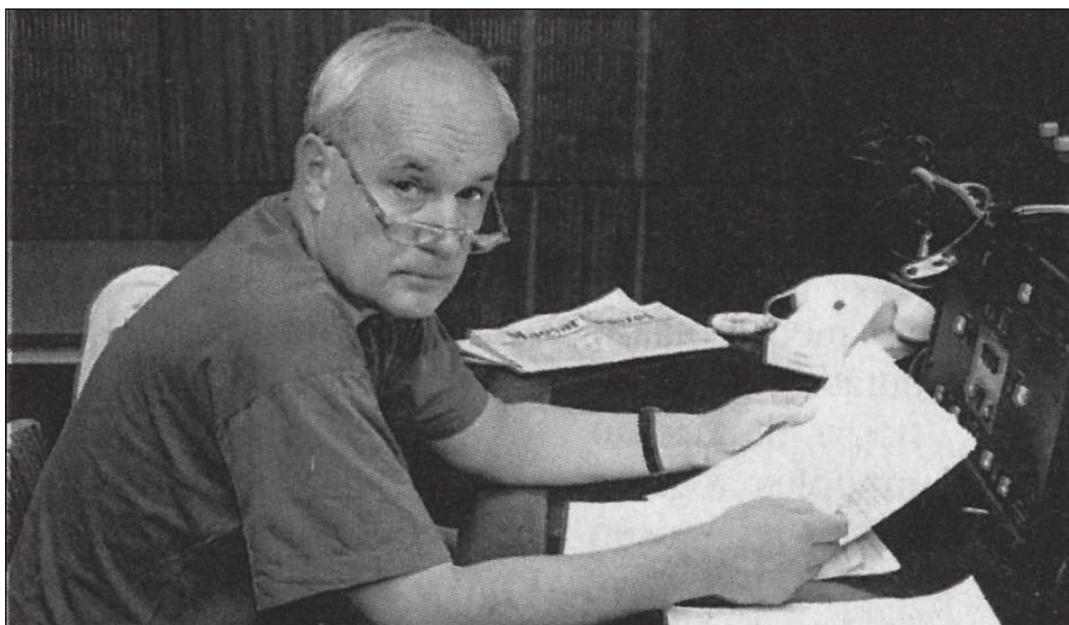
„Hálás vagyok, hogy anyanyelvem a gyönyörű magyar”

Nyolc éve, életének 65. évében hunyt el Ulbrich András, a Magyar Rádió legendás bemondója. Reá emlékezünk az alábbi interjúban, melyben szót ejt Kodály Zoltán kézfogásáról, a szép magyar beszédről és a hit megtartó erejéről.

– Milyen érzés a Magyar Rádió egyik meghatározó, jellegzetes hangjának lenni?

– Ez túlzó értékelés, hiszen én nem dönthetem el, hogy meghatározó hang vagyok-e vagy sem, ezt csak a hallgatók tehetik meg. Ha ez így van, akkor annak csendben örülök. Akkor, amikor elkezdtem a rádiós pályafutásomat, húsz éves voltam, elsőéves egyetemista. Magyar-könyvtár szakos hallgatóként végeztem 1970-ben. A szép magyar beszéd versenyét rendezték az Eötvös Lóránt Tudományegyetem bölcsész karán. Vettem a bátorságot és indultam. Nagy meglepetésemre a megtisztelő harmadik helyet kaptam meg. Kodály Zoltán volt a bíráló bizottság elnöke. Szatmári István professzor úr – akit a határon túl élők is gyakran hallhatnak az Édes anyanyelvünk című műsorban – a zsűri titkára volt. Nagyon hálás vagyok neki, mert amit tudok a magyar hangtörténetről, azt neki köszönhetem. Tehát harmadik lettem, de nekem mindennél többet ért, hogy Kodály Zoltánnal húsz évesen kezdet foghattam. Valami elindult az életemben. Beadtam a jelentkezésemet a rádióba – felbuzdulva a helyezéstől. Körülbelül kétezer jelentkező volt '66 nyarán. Először húszan, majd hárman maradtunk. Azt mondták, mivel nappali szakos egyetemista vagyok, részfoglalkozású bemondóként dolgozhatom a Magyar Rádióban. Amikor végeztem, várt az állás, ami számomra nagy dolog volt, mert nem kellett keresgélnem, és azt tehettem, amit szerettem. Tehát '66-tól jegyeznek a rádióban, mint bemondót, és sokszor gondoltam arra, hogy szerencsés ember vagyok, hiszen az a munkám, amelyet nagyon szeretek. Márai Sándorral mondom: hálás vagyok a sorsnak, hogy anyanyelvem a gyönyörű magyar. Az egyetlen nyelv, amelyen mindent el tudok mondani. Ami érthető és érthetetlen az életben. És hallgatni is csak magyarul tudok arról, ami számomra becses. Vagy idézhetném Kosztolányit is: az a tény, hogy anyanyelvem magyar és magyarul beszélek, gondolkodom, írok, életem legnagyobb eseménye, amelyhez nincs fogható.

Az idő haladtával tudom, hogy az évtizedek során Kosztolányi és Márai odafentről fogták a kezem. Mert nagyon szép feladatokat kaptam. Nemcsak azt az izgalmas mindennapi tényt, hogy a híreket én közölhetem a hallgatókkal Magyarországon és határon túl élő magyarokkal. Különösen az utóbbi három év volt számomra nagyon fontos. 2001. november 11-én vezethettem először

a *Vasárnapi újság* című műsort, bemondói munkám mellett. Amelyet úgy értékelek, hogy rádiós történetemben a legszebb és a legfontosabb feladat, amit a Jóistentől kaphattam. Ez az a műsor, amely születése percétől kezdve fontosnak, igen fontosnak tartotta a határokon túl élő magyarság sorsát, hétköznapijait, ünnepeit, egyáltalán a létezését. És erről mind a mai napig a lehető leghitelesebben és a legtisztességesebben szeretne közvetíteni. Ez által a Vasárnapi újság sokkal több, mint egy rádióműsor.

– Ha csak az erdélyi magyarságot nézzük, több mint félmillióan élnek szórványban. A magyar nyelv egyik avatott művelőjeként, mit ajánlanál azoknak az embereknek, akik olyan helyzetben élnek, hogy magyar szót szinte csak ünnepnaponként hallanak? Hogyan törekedjenek az édes anyanyelv megőrzésére?

– Nehezet kérdezel. Mindenekelőtt valomással kezdem. Sokat jártam Erdélyben, és mindig azt állapítottam meg, hogy Erdélyben akár tömbben, akár szórványban, sokkal szebben beszélnek a magyar nyelvet, mint mi itt a fővárosban vagy az ország különböző területein. Tehát tanulnivalónk nekünk van. Emberségből, magyarságból, megmaradásból. Mert – és ezt sajnos nem értik sokan ma a határokon belül – a történelem művelte azt a határokon túli magyarokkal, amit művelt. Nem önszántukból kerültek ebbe a helyzetben. Remélem és hiszek benne, hogy eljön az idő, amikor ez a konfliktus véglegesen feloldódhat. A magyar nyelv tanulására, megtartására nincs külön recept. A határon túliak sokkal hitelesebben vigyáznak erre a kincsre, mint akiknek ez a mindennapok természetes rendjébe tartozik. Az becsüli meg igazán, aki tudja, mit jelent magyarul gondolkodni, álmodni, beszélni, imádkozni a templomban. És elérkeztünk a lényeghez: Reményik

Sándor Templom és iskola című verséhez. E két intézmény a legfontosabb, hogy megőrizzük nyelvünket, kultúránkat, hitünket és magyarságunkat. Az évszázadok során a hit és az iskola megtartotta ezt a nemzetet és bizony mi nagyon sokat köszönhetünk Erdélynek. Amikor a nagyon nehéz történelmi időkben éppen Erdély jelentette a függetlenséget az összmagyarság számára. Ennek köszönhető, hogy ma magyarul beszélünk a Kárpát-medencében.

– Kollégáid említették, hogy hívó ember vagy. Mit jelent számodra a hit?

– A Lélek ott fut, ahol akar. Nagymámának és szüleimnek köszönhetek mindent. Katolikus hitben neveltek, és ez megmarad bennem életem hátralévő részére. Édesanyám, aki katolikus volt, református iskolába járt. Tehát ez a fajta nyitottság már régen megvolt a családban, hogy legyen egy akol és egy pásztor. Abban hiszek és bízok, hogy mindegyik testvéregyház a maga történelmét, a maga szokásait, hitéletének rendjét, a liturgiát, a dogmákat megtartva megfogják egymás kezét és fontos kérdésekben egymás mellett állnak. Hiszen Isten nemzeteket teremtett, nem véletlenül. Egyedi és sajátos módon szeretjük a templomunkat, azt a hegyet, azt a virágzó rétet, azt a tavat, amit Isten nekünk adott. Sokszor beszélgetünk hitről. Ilyenkor azt szoktam mondani, hogy ne legyen senki büszke a hitére. Mert kegyelemből üdvözülünk hit által és nem cselekedetekből, mondja a megigazulás legfontosabb mondatát Pál. E mondat hozza össze a reformátusokat, katolikusokat és evangélikusokat. Ez a fajta alázat és csendes öröm, a saját hitünk kell, hogy vezesse az embereket, nem ezeknek a fitogtatása vagy erőszakos terjesztése. Örülünk annak, hogy kaptunk valamit, amittől élni érdemes.

Egy küzdelmes élet szépsége

In memoriam id. Csernák Béla lelkipásztor (1875. 12. 25. – 1967. 02. 16.)

100 éve kezdte meg lelkipásztori szolgálatát Nagyvárad-Olasziban Csernák Béla lelkész. Naplójában így vall erről: *„Életem második fele kezdődött el Nagyváradon, mikor 1918. június 30-án beköszöntöttem a Körös parti (olaszi) templomban.”*

A Szőlősgyulai (Kárpátalja) születésű 43 éves lelkész furta, majd berettyóújfalui szolgálat után kerül Nagyváradra. Berettyóújfaluból így búcsúztatják: *Csernák Béla nem a stréberség árán jutott előbbre, nem hevítette a minden áron érvényesülni akarás lázas vágya, hanem haladt és haladni fog a természetes selectio kiválasztás folytán... Vitték őt a szárnyaikon erős, megalkuvást nem tűrő határozott egyénisége, feddhetetlen jelleme, erkölcsös élete, tudománya, modern műveltsége, liberalismusa, munkakedve, munkabírása és munkaszeretete. Vitte őt a jellemvonása, amelyet legtalálóbban „megbízhatóságnak” nevezünk, az az érzés, hogy ez az ember a rábízott ügyet cserben nem hagyja.*

Nagyváradon nem a tétlen hétköznapiak várják. Nagyon sok a szolgálat, napi három temetésről is szólnak a krónikák, az akkor még osztatlan nagyvárad-i egyházban, ahol két lelkész szolgál. (Olaszi, Újváros) Betegséget, fáradságot nem ismerve végezte a szolgálatát.

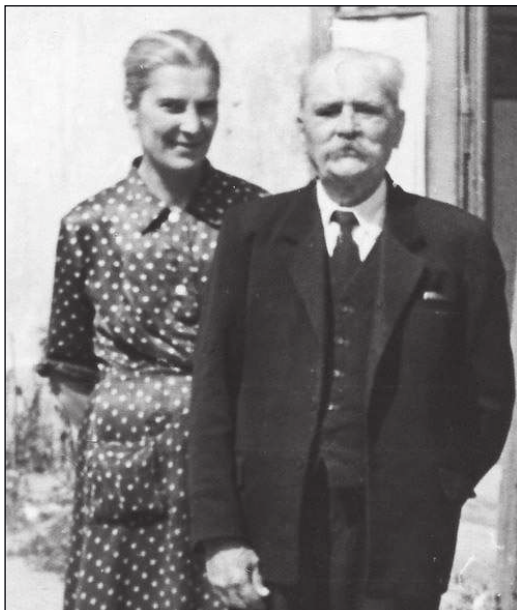
A háború elvesztése, majd a trianoni békediktátum új feladatok elé állítja a váradi magyar reformátusságot. Csernák szerint *„a nagyvárad-i magyar felekezetek között a legsiralmasabb helyzetben a református egyházat találta a változás.”*

Az egyházkerületet kettévágta a módosított határ, nagyon sok családot szétszakított a háború... az özvegyek, árvák, rokkantak, mélyszegénységi sorsba kerülők segítségére szorulnak. Csernák Béla nem futamodik meg, nem hátrál ki a feladat elől, hanem hitelt, másokat is Isten Igéjével biztatva tölti be a bibliai parancsot: sírni a sírókkal, segíteni árván és özvegyen.

A közösségi terhek mellett saját életének keresztjét is hordoznia kell, mikor 1919 Pünkösöd másod napján 15 éves korában meghal Emília nevű leánya.

Dr. Szeghalmy Sándorral együtt *buzgókodott*, hogy *Református Híradó* néven egyházi lapot indítson, legyen hol megtárgyalni a nagyvárad-i református egyházat illető ügyeket. 1921-ben sikerül beindítani a hetilapot, mely rövid idő alatt népszerű lett a váradi és környékbeli reformátusok körében. A lapban helyet kaptak az egyházi írások mellett a kultúrát népszerűsítő, és a nemzeti identitást megőrző írások is.

A trianoni kényszerűséget a Királyhágómelléki Egyházkerület megalakulása oldotta

meg 1921-ben. Sulyok István újvárosi lelkészt püspökké, míg Csernák Bélát esperessé választják. 1923-ban püspök helyettes lesz, mivel Soltész Elemér főjegyző Magyarországra távozik. A *minister* nem ismerte el Sulyokot püspöknek, így kényszerűségből Csernák Bélára hárul az Egyházkerület vezetése. 1941. december 10-én az egyházkerületi közgyűlésen Sulyok így méltatta Csernák Béla áldozatos munkáját: *Nagy hálával gondolok a püspököt akkoriban helyettesítő főjegyző aprólékos gondosságára. A számtalan törvényes formáságoknak olyan gonddal tett eleget, a tett intézkedésekről olyan pontos följegyzéseket készített, hogy több mint egy évtized múlva is hiánytalanul ki tudtuk mutatni, hogyan és mikor tettünk eleget minden egyes iskolánál a törvényben előírt kötelezettségnek.*

Csernák naplójában így összegzi ezt az időszakot: *Visszagondolva püspök-helyettesi minőségemben iskoláinkért vívott harcainkra, úgy érzem, hogy ezzel nagyobb nemzetmentő munkát végeztem, mintha politikai szónoklatokat harsogtam volna kortes utakon.*

1926-ban Sulyok István elfoglalhatta a püspöki széket, így az olaszi lelkész visszaadhatta neki az egyházkerület kormányzását, és egészen a gyülekezetnek élhetett.

Várad népessége a telepeseknek köszönhetően nőtt, új utcák és telepek jöttek létre. Csernák sorra látogatta a beköltözőtötteket Isten Igéjének tanítását, reménységét, vigasztalását hirdelve közöttük. *„Így indult meg az Isten Igéjének, az Evangyéliumnak prédikálása Réten, az Úrnak 1926-ik évében, augusztus 15-én, illetve 8-án, hogy azon mind e mai napig meg ne szűnjék az. Az igehirdetés helye változhatott, de az Ige el nem némult”,* írja naplójában. Az első réti istentiszteleti alkalmat Hevesi István római katolikus polgár kertjében tartotta meg.

Egyházszerzői munkássága nem állt meg, itt naplója híven tükrözi, hogy *„a nagyvárad-i református egyházközségben nagy előrehaladás történt a második világháború után. Nemcsak, hogy felépült Réten az új templom, nemcsak, hogy orgonát csináltattak Olaszi, nagy újításokat végeztek Újvároson és Velencén is, de a régi egységes egyházközség több egyházközségre oszlott, így ma már van: Nagyvárad- Olaszi, Nagyvárad-Újváros, Nagyvárad- Velence, Nagyvárad-Rét, Nagyvárad- Csillagváros és Nagyvárad-Ősi egyházközség. Ez fokozatos fejlődés eredménye: 1925-ben osztottuk parochiális körökre, 1942-ben egyházzrészekre, mígnem elkövetkezett az egyházközségekre oszlás 1951-ben.”*

Nagyvárad-i lelkészi pályafutását 1950-ben fejezi be, mikor hirtelen nyugdíjba küldik. Naplójában így tesz vallomást a lelkészi pályájáról: *„Lelkipásztori szolgálatomban nem adtam át magam a száraz moralizálásnak, sem a száraz dogmatizálásnak. A hit elmélyítését a bibliai történetek mellett egyházunk, egyházközségünk múltjából példaképpel is megpróbáltam szolgálni. Tettem pedig ezt mindazért, hogy a váradi fiatalokban múltunk példáiból erősítem a református és magyar öntudatot. Ez a felelősségérzet hozta az új egyházzrészek szervezését, az iskolákat, az árvaházat, a Református Híradót és a Református Árvaházi Képes Naptárt.”*

Nyugdíjazása után még 17 esztendődt élte kitűnő szellemi és testi állapotban. Nem tétlenkedett nyugdíjas éveiben sem. Jókora kertet művelt, gyümölcsfáit gondozta, ha meghívták szívesen vállalt igehirdetési szolgálatokat.

1958-ban megözvegyül, de két unokájának nevelésében talál örömet és vigasztalást. Tovább folytatja egyháztörténeti kutatásait és naplójegyzeteit melyekben szomorúan jegyzi meg, hogy *a templomok népe fogy. A megmaradt gyülekezet mintha csak az idősebb nemzedékből állna.* 1956. szeptember 30-i naplóbejegyzése is szomorúan állapítja meg: *„Ma délelőtt másodszor hirdette ki a lelkész a templomban, hogy még egyetlen fiú sem jelentkezett vallásos nevelési órákra”*

Az idősödő lelkész imádságos lelkülettel és keresztyéni odafigyeléssel követi nyomon az egyházi eseményeket, de ugyankor a múltba is tekint, ahogy ő fogalmaz *„sokat foglalkozott a lelkem a református egyház lelkészéről, vezető embereiről őrzött emlékeimmel.”*

92 éves korában, 1967 februárjában tüdőgyulladást kapott, szervezete nem tudott megbirkózni a kórral, visszaadta lelkét Teremtőjének.

Egy erdélyi város ostroma

Nemcsak az áldozatok, de az egykori besúgók is köztünk élnek, mondja Horváth Pál, Erdélyből elszármazott, Ausztriában élő üzletember, aki könyvet írt a Securitate beszercei működéséről.

– Szerzőtársával, Mersdorf Ilonával könyvet írt arról, hogyan hálózta be a román titkosrendőrség a hetvenes években Beszterce értelmiségét. Miért adja egy külföldön élő üzletember könyvírásra a fejét, méghozzá egy ilyen cseppet sem romantikus témában?

– Eredetileg nem a könyvírás volt a célom, hanem édesapám múltjának tisztázása. A könyv gondolatát akkor vettem fel unokatestvéremnek, Mersdorf Ilonának, aki írással foglalkozik, mikor ráébredtem, hogy a Securitate archívumaiból előbányászott anyag túlmutat családunk történetén, benne van a beszercei magyar közösség diktatúra korabeli története. Mivel én voltam az első, aki belelapozott a szigorúan titkos dokumentumokba, úgy éreztem, enyém a felelősség, hogy megosszam tudásomat az érintettekkel, elsősorban a beszercei és az erdélyi magyar közösséggel.

Felkavaró volt nekünk, a szerzőknek, a könyv bemutatóján azzal szembesülni, hogy mennyire megosztja még ma is az erdélyi magyar és román közvéleményt a múlt. Csak remélni tudom, hogy a könyv tartalmaz a konfliktusok kezelését elősegítő válaszokat is.

A kutatás felé azok a vádak indítottak el, amik édesapámmal kapcsolatban az erdélyi magyar sajtóban megjelentek, és amelyek le akarták rombolni azt a képet, amit én és családom őriztünk róla. Azért menekültünk el Romániából 1985-ben édesanyámmal, mert édesapám halála után minket is célkeresztjébe fogott a hírhedt román titkosszolgálat. Édesanyám bűne az volt, hogy folytatta édesapám közösségépítő munkáját, a beszercei magyar színjátszó csoport irányítását és a szabadegyetem szervezését. Lakásunkat és telefonunkat 1971-től folyamatosan lehallgatták, amire okot adott az is, hogy megfordult nálunk sok olyan neves erdélyi író, költő, publicista, tévés, mint Méhes György, Kányádi Sándor, Bodor Pál, Beke György. Engem is, már gimnazista koromtól, „barátaimmal” figyelttek, olyan mondvasinált ürügyekre hivatkozva, mint például az István, a király rockopera terjesztése.

Ilona döntése volt, hogy végül is én kerültem a könyv történetének középpontjába, én lettem a mesélő, példázva azt, hogy elfeledettnek hitt múltunk utánunk nyúl a jelenbe is.

– A Securitate Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS) bukaresti archívumában végzett kutatásai során több ezer oldal átnézése után, végre a kezébe került a dokumentum, amelyből kiderült, hogy édesapja beszercei kísérlete meghiúsult. Megnyugodott?

– Persze. Óriási megkönnyebbülést jelentett. Borzasztó volt évekig hordozni a vádak keltette kételyt magamban. Édesapám, a beszercei líceum magyartanára, nem csak nekem, hanem több ezer tanítványának is a példaképet jelentette, akire felnéztünk. Mint a magyar közösség prominens tagja, kiszemelt áldozat volt, akit a Securitate addig zaklatott, míg nagyon fiatalon, alig negyvenhat évesen el nem vitte egy szívroham. A CNSAS irattárából előkerült, rá vonatkozó hat vaskos kötetnyi megfigyelési anyag több mint ezer oldala döbbenetes tartalmaz, amelyek édesapám sovinizmusát és a társadalmat fenyegető veszélyességét nem bizonyítják ugyan, de azt a kíméletlen következetességet igen, amivel megfigyelték őt és környezetét, követték minden lépését, lehallgatták minden szavát, beszervezték legszűkebb környezetének tagjait.

– A rendszerváltás előtti Romániában a félmilliót is elérte a besúgók száma. Mit érzett, amikor kutatásai során feketén-fehéren kiderült, hogy egyik közeli családi barátjuk, aki ma Lajoskomáromban él és a közösség aktív, megbecsült tagja, éveken át jelentett az ön édesapjáról?

– Mint ahogy a könyvben is elmondom, nem csak engem, de családtagjaimat is szíven ütötte a dolog. Sok informátor motivációját meg tudtam érteni, akiket durva zsarolással kényszerítettek besúgásra, vagy akik egyszerűen csak pénzért dolgoztak a hatalomnak. De Marikucza Péter édesapám kedvenc tanítványa volt, akit befogadtunk otthonunkba, és akit mindannyian megszerettünk. Megrázott, mikor cinikus jelentéseit olvastam arról,

hogy a Securitate utasítására hogyan környékezi meg apámat, épül be a színjátszó csoportba és családunk életébe, hogyan árul el magyarokat és szászokat egyaránt, míg őt év „munkájával” ki nem érdemli, hogy immár profi, képzett kémként Németországba küldjék. Nem mások leleplezése és újabb áldozatok gyártása volt a könyv célja, erre nagyon odafigyeltünk. De az, hogy ez az ember ma az Erdélyből elmenekült áldozat szerepében tetszeleg, és azoknak a beszerceieknek a körében jótékonykodik, akiket annak idején olyan szívesen eladott, az döbbenetesen példázza, hogy mennyire kiszolgáltatottakká tesz bennünket múltunk nem ismerése.

– Pár hete Besztercen is bemutatták a könyvet. Hogyan élték meg a szereplők a kötetben szereplő számos új információt, a szeku háttér munkájáról, a beszercei magyar közösség tudatos leépítéséről, befolyásolásáról?

– Nos, nem könnyű a választ megfogalmazni. Mindenkinek van egy kialakított képe a múltról, és azt nem szívesen vizsgálja felül. Az már a diktatúra korával kapcsolatos beszélgetések során kiderült, hogy miközben mindenki tudta magáról, hogy áldozat, másokról könnyűszerrel elhitte, hogy besúgó. Most meg kell mindenkinek emésztenie, hogy ezzel maga is a Securitate tudatos manipulációjának esett áldozatul. Felkavaró volt nekünk, a szerzőknek, a könyv bemutatóján azzal szembesülni, hogy mennyire megosztja még ma is az erdélyi magyar és román közvéleményt a múlt. Csak remélni tudom, hogy a könyv tartalmaz a konfliktusok kezelését elősegítő válaszokat is.

– A fenti történetre az ön kutatómunkája nyomán, mondhatni pont került. Hogy látja, minden mozaikdarab a helyére került?

– Édesapám és családom történetének végére, úgy érzem, valóban pont került. De az önvizsgálat és megértés útját mindenkinek magának kell végigjárnia, és ez az út nem könnyű.

FÁBIÁN TIBOR

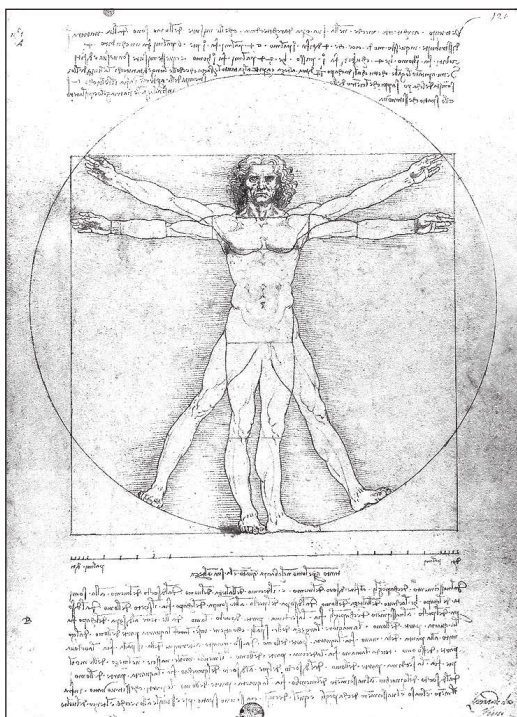

Az ember Isten képmása

A hatodik napon Isten másodszor szól meg, és itt nem a földet, vagy a mennyet szólítja meg, nem a legyen teremtő igét mondja ki, hanem saját magához beszél: alkossunk, teremtsünk. Kihez, kikhez szólt az Isten?

A mennyei lényeket, az angyalokat szólította meg, és azokat is bevonta a teremtés cselekedetébe; vagy a fejedelmi többest alkalmazta? A kérdésekre a válasz az, hogy a szentíró valószínűleg az ember teremtésének egészen sajátos cselekményét akarja kiemelni e kifejezés által. Arra akar utalni, hogy az ember Isten határozataként van a földön, és ehhez ezt a legünnepelesebb öndöntési formát találja a legmegfelelőbbnek.

Isten elhatározza, hogy önarcképet teremt. Azt, hogy Isten az emberben megteremtette saját arcképét, többféleképpen lehet magyarázni. Ez értelmezhető úgy, hogy az embernek valamilyen természetfeletti képesség adatik, mely főleg az Isten megismerését jelenti. Eszünkbe jut, hogy ez talán valamilyen természeti adottság, mely a testiségben és az értelemben mutatkozik meg. De értelmezhetjük ezt úgy is, hogy az ember Isten partnere, aki megszólítható, felelősségre vonható. Továbbá, e kifejezést érthetjük úgy is, hogy az ember Isten képviselője a földön. De igazából itt másról van szó. Itt nem az ember minősége, hanem Isten cselekvése nyer meg-

Ahogy az Isten egy, de nincs egyedül, úgy az emberiség is egy, de önmagát nem értheti meg egyedüliségében, hanem csak a közösségben, csak, mint közösség. Így magától értetődő: férfivá és nővé teremtette Isten az embert. A kettő egysége mellett, melyet az 1Mózes 2,21-25 emel ki, itt a hangsúly a kettő különbözőségén van.

A hatodik napon megteremtett ember is, csakúgy, mint a többi teremtmény, megkapja az áldást. Mert az áldás az életre néz. Az ember tapasztalatilag fogja fel az életet, amely nemzés, fogamzás, szülés ered-

ménye. De az élet nem csak adottság, hanem feladat is. S itt a megfogalmazás erre néz: szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet. Eddig nyolcszor mondta a szentíró, hogy: Isten szólt, de csak itt teszi hozzá azt is, hogy: nekik. Ez azt jelenti, hogy az ember Istennel szemben álló beszélgetőtárs, akit Ő megszólíthat, és akiről Isten válaszokat, szavakban és cselekedetekben történő válaszokat vár.

Az „uralkodj” parancsként hangzik el, de nem a föld letiprásáról, megalázásáról, leigázásáról van szó, hanem felvigyázó uralkodásról. Az ember Isten képmása, aki megbízott, sáfár, háziúr. Isten az embert az egész föld, az egész teremtett világ uralkodójává teszi. Ahogy a királyok birodalmukban nincsenek mindig, mindenütt személyesen jelen, csak megbízottjai által, úgy az istenképű, azaz az Isten felségjelét magán hordozó ember is Ura akaratának szerez érvényt az egész emberen kívüli teremtett világban. Ehhez a feladathoz az is hozzátartozik, hogy

meg kell őrizni az egész világot a maga teremtettségében. De nem csak ennyiben áll az ember istenképűsége. Az uralkodás parancsa nem csak egy embernek, vagy csak egy bizonyos embercsoportnak szól, hanem az egész emberiségnek, mert csak így képes azt teljesen betölteni. Elengedhetetlen még megemlíteni, hogy Isten az embert nem fajták szerint teremt, mint a növényeket, vagy az állatokat. Ez pedig azt is jelenti, hogy az uralkodás az emberen kívüli világra vonatkozik, de az emberre nem. Az ember nem uralkodhat embertársán. Nem kényszerítheti szolgálásra, nem tarthatja alacsonyabb rendűnek embertársát.

IMAGO DEI

Az ember Istennek képmása, és az imago Dei: tükörkép. Ez nem az Isten és nem isteni. Nem birtokolt tulajdonságoknak összessége, vagy azoknak egy része, hanem valóban Istennek tükörképe, az őt tükrözője, az eredetinek a tükrözője, ezért hasonló is az eredetihez. Az értelem, érzélem, akarat tevékenysége nem más, mint engedelmesség, önmegüresítés, elismerése az ember teremtményi, szolgálai, gyermeki mivoltának, és ebben a tényben visszautalás a Teremtőre is. Az imago Dei nem más, mint engedelmes elismerése, hogy Isten minden mindenkben, és az ennek megfelelő Istenhez viszonyulás.

Az embert, mint Isten képmását sokszor, és egyre inkább az a veszély fenyegeti, hogy az uralkodás feladatainak félreismerése miatt kicsúszik kezéből az irányítás. Már az ember vérenek kioltását tiltó parancsolat is utal erre a veszélyre. Az ember uralkodásának is megvannak a maga korlátai. A világ leigázása nem szabad, hogy az ember létének veszélyeztetéséhez vezessen. Az ember másik ember feletti hatalma eltorzítja Isten képmását. Továbbá a világ meghódításának nem szabad ahhoz vezetnie, hogy az embert eszközei uralják, és ezáltal az ember technikai-gazdasági kényszereknek vesse alá magát.

A képmás eltorzult, de van lehetőség a helyreállításra. Pál apostol Jézust a láthatatlan Isten képmának nevezi a Kolossébeliekhez írott levelében (Kolossé 1,15a), és ahhoz, hogy az eltorzult emberkép ismét helyreálljon szükséges, hogy a hívek felöltözzék az új embert, aki Teremtőjének képmására állandóan megújul, hogy egyre jobban megismerje őt (Kolossé 1,10b).

Isten az uralkodás hatalmát adta az ő képmásának, de az ember a bűnesetben elindult önmegsemmisítése felé. Az örök halált hozó kárhozat rabságából a tökéletes és Új ember, Krisztus tesz szabaddá minket, aki által Isten képmása ismét előtérbe léphet a maga szabadságában.

Ahogy az Isten egy, de nincs egyedül, úgy az emberiség is egy, de önmagát nem értheti meg egyedüliségében, hanem csak a közösségben, csak, mint közösség. Így magától értetődő: férfivá és nővé teremtette Isten az embert.

határozást. Nem a teremtményen van a hangsúly, hanem a teremtésen. A teremtés következtében vált az ember Istenhez hasonlóvá, az Ő képévé. A kép és hasonlóság szavak jelentése közel áll egymáshoz, de nem azonos: nem szinonimák.

Jézus Krisztus Isten képe, de az ember Isten hasonlatosságára teremtett. Ez a különbség mutatja, hogy a két szó közötti jelentéskülönbség azt sugallja, hogy a képben valószínűleg van jelen az ábrázolt személy. Az ember Istent képviseli a teremtett világban, azaz Isten megbízottjaként uralkodik a teremtett világban.

A TEREMTŐ SZÓ SZÉPSÉGE

Elhangzik a szó, ezt követi a tett: Isten megteremt az embert. Az ember, azaz az anyag és az élet Istentől származik. Csakis Isten tud teremteni. Az ember anyag is, élet is, de teljes egészében csakis Istentől érthető meg.

Pénzt vagy örök életet

„A kalózhajó elkészült! Gyerekek a fedélzetre! Indulunk kincset keresni!” Ki az a szapárfalvi gyerek, aki ilyen felszólításra ne jött volna el az augusztus 6-10 között tartott vakációs bibliahétre?

A látványos és izgalmas kalóztörténetbe foglalt bibliai történetek által a templomban összegyűlt 20-25 gyerek napról-napra mennyi kincsekkel gazdagodott. Együtt fedeztük fel újra az imádkozás, mint Istennel töltött idő értékét, aztán a barátság, szeretet, egymáshoz tartozás örömét és áldását. Azt is megtanultuk, és a hét folyamán tapasztalhattuk is, hogy a szívből jövő adakozás gazdagít. Mások hasznára van, a közösséget gyarapítja a jókedvű adakozó, de ez áldásként visszahat rá is. Amint a történetből kiderült, nemcsak pénzzel, hanem segítségnyújtással, önkéntes munkával, és még sokféleképpen lehet szolgálni.

Utolsó napon, pénteken a kalózsok a legnagyobb kincsek birtokába jutottak: Megtalálták a Szentírást és Zákus történetén keresztül Jézussal, az elveszettek megtartójával találkozhattak. Nem csoda hát, hogy a kalózzászló helyére a kereszt került, ajkukról pedig ezentúl harci induló helyett hitvallás hangzik majd.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület által kiadott nyári gyermekmissziós program füzetje jól kidolgozott, használha-

tó anyag volt, tele szemléltető eszközökkel, szimbólumokkal, énekekkel, játék- és kézimunka ötletekkel.

A kézimunkák a napi történethez kötődve segítettek elmélyíteni azt. Ezúttal a nemrég kibővített parókia teraszán folytattuk ezt a tevékenységet. Természetesen volt mozgási lehetőség is: az árnyékos templomkert jó terepnek bizonyult szabadtéri játszásra, ahol a táborfüzet is meggyújtottuk pénteken este, mintegy táborzáró családi programként.

Vasárnap az istentisztelet keretében bemutattuk a gyerekek munkáit, a tanult éne-

ketek és aranymondásokat. A zenei kíséretet Madaras Hajnal kántornő szolgáltatta, aki naponta részt vett az énekek tanításában.

Köszönettel tartozunk a szülőknek, nagyszülőknek, akik hűségesen hozták- küldték csemetéiket, és minden nap finom tízóraival láttak el bennünket. A visszajelzések szerint jó feltöltődést jelentett a gyerekek számára ez a közkedvelt vakációs program. Reméljük, jövőre sem marad el!

VÉGH ERZSÉBET óvónő
CSIZMADIA ILEKÉSZ-HÁZASPÁR

Élő valóság és legenda: Kölcsey

Álmosdi lakosokként másodszer ünnepelhetünk idén Sződemeteren a Himnusz szerzőjének születésnapján. Megelégedéssel láthattuk a századok óta az idők ostromát álló kistemplom megújulását, egy modern gyülekezeti központ elkészültét, és méltóságos kopjafák emelkedését. Egy év alatt feltűnően sokat haladt az építkezés ott, ahol alig pár magyar él még.

Annál több ünneplő jelenik meg évről évre a főhajtásra. Igényes ünnepi beszédek, magyarul is tanuló kisiskolások dicséretes küzdelme a nehézkes Kölcsey-szövegekkel, fejedelmi ellátás egy jóindulatú román polgármester támogatásával. Minden elismerésem az érintetteknek. Sződemeter, a szülőfalu, Álmosd, hol több évig élt a Kölcsey család, Szatmárcseke, hol örök álmát alussza a zseniális költő, – egyaránt igyekszik ápolni Kölcsey emlékezetét.

Egyik ünnepi szónok meggyőzően adta elő, hogyan találkozott évekkel korábban azzal az idős dajkával, aki elmondta, Szatmárcsekén kapta meg a gyermek Kölcsey a himlőt. A dajka javaslatára a gyermeket egy bevető lapátra kötözve betették a felfűtött kemencébe, hogy a himlő kiütések felfa-

kadjanak. Nem ismeretlen módszer ez abban a korban. Az életveszélyes állapotban lévő gyermek felépült, de egyik szeme világát elveszítette a kemencében.

Az álmosdiak meglepődve hallgatták az érzelmes történetet, hiszen ők úgy tudják, mindez Álmosdon történt, hol szintén igyekeznek méltóképpen fenntartani a legendás költő emlékét és egykori lakóházát. Ma Kölcsey emlékház, ahogy illik, egykori relikviákkal, írásaival, vagy másolatokkal. A gyógyító legendát vagy valóságot itt is nagy becsben tartják. De akkor hol az igazság?

Gyorsan kölcsön kértem Szentimrei Jenő: Ferenc tekintetes úr c. regényét, remélve, hogy nyomába szegődhettek az igazságnak. A könyv éppen ezzel kezdődik. Szentimrei megörökíti, hogy a gyermek dajkája szatmárcsekei volt, és nem csak ajánlotta a kemencét, hanem maga vette ölbe a gyermeket és bebújt vele a forró tűzhelybe, ahol hét Mi Atyánk elmondása idejéig kellett tartózkodni. Az ötödik Mi Atyánknál a gyerek felkiáltott: látok. Hirtelen kinyitották a nagy kemenceajtót és a hátsó sarokban még pirosuló parazsat felkapta a huzat, s a gyermek nagyot sikoltott: jaj, a szemem. Egyik szemére megvakult.

A valóság és legenda csak öregbíti a Himnusz költőjének nimbuszát, melyre mindhárom falu féltőn vigyáz.

Arról is kevesebben tudnak, hogy Kölcsey eredetileg a református énekeskönyvben is megtalálható 130. genfi zsoltár (Tehozzád teljes szívből) dallamára írta meg Himnuszt, sokáig ezzel énekelték egyes gyülekezetekben, mígnem Erkel Ferenc zeneszerző dallamával honosodott meg később az összszemzet himnuszaként. (Korábban a katolikus egyházban a Boldog Asszony Anyánk, protestáns berkekben a 90. zsoltár szerepelt himnuszaként: Tebened bízunk eleitől fogva. Utóbbit a kommunista betiltás idején énekelték buzgósággal az erdélyi gyülekezetek.) Kölcsey szövege jól énekelhető a zsoltár dallamára, s ha mélyebben beletekintünk, lelki, evangéliumi rokonság is összeköti a Himnuszt és a zsoltárt.

A bűnbánattal Istenre néző ember balsorsot tőle kap és jókedvet tőle kér. A költő 180 esztendeje nyugszik már a szatmárcsekei temetőben, de hiszem, félszemével a mennyből is balsors verte népét nézi, és víg esztendőként közbenjár a történelem Ura előtt.

BERECZKI ANDRÁS, ny. lelkipásztor

Ami miatt vágyaimról is örömmel lemondok

Nekem a szépség az, ami feltétel nélkül tesszük. Az, ami miatt vágyaimról is örömmel lemondok.

Sokszor sok mindent túlbonyolítunk. Mindenben az „okosat” keressük. Okos telefon, okos óra, okos tévé, okos konyha, okos autó, okos ház... Azt keressük, ami többet tesz nálunk, hogy nekünk kevesebbet kelljen megtennünk, illetve hogy hatékonyabb lehessen a munkánk. Vagy, hogy intenzívebb lehessen a létünk. Egyre inkább az az érzésem ezzel az „okos-őrülettel” kapcsolatban, hogy túl sokat akarunk markolni, közben pedig egyre kevesebbet sikerül megfognunk. Egyre kevesebb olyan dolog, tevékenység, esemény van, ami igazán megérint, megfogja lelkünket és maradandó élménnyé épül az egyre monotonabbá silányuló életünkben.

Szép az, ami megállít. Ami, még ha csak egy lélegzetvételre is, de kikapcsol és elámit. Szép az, amit észreveszek. Nem azért, mert hasznom lehet belőle. Nem azért, mert begyűjthetem és javamra fordíthatom, vagy eladhatom. Nem azért, mert kényszerítenek rá, hogy megnézzem, vagy részese legyek. Hanem azért, mert abban a pillanatban nem tehetek mást. Nem tehetek mást, mert lenyűgöz és magával ragad. Egyszerűen csak hálás vagyok, hogy a részese lehetek. Úgy érzem, hogy általa talán én is szebb lehetek.

Igaz lehet mindez egy személlyel való találkozásra, vagy a természet, a világ szépségeinek a szemlélésére, de érvényes a Mindenhatóval és az Ő tanításával megvalósuló találkozásra is.

Idén, nyár közepén Pelbárthidán ismét megszervezte a református egyházközség a helyi vallásánáró (Ghitea-Szabó Júlia-Zsuzsanna) közreműködésével a nyári bibliahetet. Ez alkalommal nyolc észak-írországi fiatal vett részt az egy héten át tartó egész

napos rendezvénysorozaton. Délelőttönként a kisebbeké volt a főszerep.

A helyi óvoda épületében énekek, játékok, kézműves foglalkozások segítettek abban, hogy az aktuális bibliai történetet minél inkább megérthessék a gyerekek. Ezen a nyáron az Isten hatására történő változás volt a téma. Olyan bibliai történeteket emeltünk ki a Szentírásból, melyek arról szóltak, hogy Isten kegyelme és szeretete általi jelenléte miképpen tudta és tudja megváltoztatni az emberek életét. Ez a változás jó irányba történik. Ez a változás megerősít, reményt és biztos célokat ad a Rá figyelő embernek.

A délutáni foglalkozásokon a gyakorlatra próbáltuk fektetni a hangsúlyt. Az ír fiatalok egy része a parókia teraszán okította angol nyelvre a helyi ifjakat. Ez alkalmakon az idegen nyelv gyakorlati alkalmazása volt a lényeg, és a kommunikáció. A vendégek csapatának másik része pedig a lekipásztor kíséretében többnyire idős egyháztagnokat látogatott meg otthonukban. Közös tapasztalatcsere, egymás megismerése, együttérzés és egymás segítségének a gyakorlása volt ezzel a cél. Aztán kora este, naplementébe nyúlóan a helyi focipálya volt a találkozások és közös programok színtere.

Szép volt. Szép volt látni a lelkesen dolgozó fiatalokat. Hittel és meggyőződéssel, a gyerekek figyelmét teljesen lekötve hozták közelebb a bibliai üzeneteket. A közös énektanulás és az önfeledt játékok boldog órákat, és hiszem, hogy életre szóló élményeket ajándékoztak a gyerekeknek.

Szép volt látni, ahogyan az angol órák alkalmával a fiatalok minden tehetségükkel azon voltak, hogy közöljék egymással, mit szeretnek és mire vágnak. S aztán amikor ezt a közlést megértette a másik fél is és felismerték egymásban a társat: hasonló a gondolko-

dásunk, ugyanazokat a dolgokat szeretjük... testvérek is lehetnénk.

És a barátságok, melyek idén szövődtek: eddigi, hasonló tapasztalatink szerint, ezek is építik, jó irányba terelik fiataljaink életét.

És szép volt átélni, ahogyan a családlátogatások alkalmával kibontakoztak őszinte, lelket-szívet megkönnyebbitő beszélgetések. Közhely azok számára, akik nem tapasztalták és csoda azoknak, akik átélik: egy jó szó is enyhíti a fájdalmat, a jó szándékú jelenlét is gyógyító hatású.

Ez a misszió. Elmennni az emberekhez Istennel. Nem kell túlmagyarázni és túlbonyolítani. Nem kell túlszervezni sem. Egész egyszerűen csak tenni: menni, látogatni, beszélgetni, jelen lenni. Nem kell a világ másik sarkáig menni és nem kell rá vagyontokat költeni. Nem kell könyvtárnyi irodalmat át tanulmányozni. Csak menni kell! Egészen a szomszédig, vagy talán még addig sem. Elég lehet a másik szobáig elmenni, a családtagig. Rá nézni, de nem úgy, hanem „szépen”. Szépet keresve, szépet megtalálva, és a szépet átadva. Érdek és hátsó szándék nélkül. Harag és a rossz dolgok felemlítése nélkül. Megfogni a kezét, aztán átölelni.

Nekem a szépség az Istenre figyelő szolgálat, a békesség és az egymásra jó szívvel figyelő emberek. Nekem a szépség az élő és mozgó közösség, amelyik örömet leli az egymással való találkozásban. Nekem a szépség a rugalmasság, amely a Jó érdekében magán is változtat, azaz megszépül.

Szép volt Pelbárthida! Megint sikerült összefognunk. Köszönjük Istennek és azoknak, akik az Ő nevében idén is támogattak és szolgáltak: szépítették a közösségünket.

G. SZABÓ

Szent István-napi zenei ünnepség Síterben

Nagy sikerrel mutatta be a síteri Árpád-kori templom falai között a Savaria Barokk Zenekar Antonio Caldara: Szent István, Magyarország első királya című oratóriumát. Hagyományteremtő kezdeményezés indult útjára, a szervezők bíznak abban, hogy folytatása is lesz.

A nagy hőség ellenére sokan érkeztek a Hegyköz egyik impozáns templomába a környező falvakból, de egész Bihar megyéből, hogy megnézhessék és meghallgathassák Antonio Caldara: Szent István, Magyarország első királya című oratóriumát a Savaria Barokk Zenekar előadásában. A Németh Pál fuvolaművész-karmester által vezetett világhírű együttes egy fárasztó erdélyi koncertsorozat zárónapjaként érkezett hétfőn a műemlék templomba, a Síteri Református Egyházközség és a Partiumi Magyar Művelődési Céh meghívására, akik arra vállalkoztak, hogy minden évben, Szent István napján zenei ünnepséget szerveznek a helyi Árpád-kori templomban. Hagyományteremtő kezdeményezés indult tehát útjára augusztus 20-án Síterben. Ez a kezdet, a szervezők pedig remélik és bíznak abban, hogy folytatása is lesz.

Az előadás Szomor Attila síteri református lelkipásztor igeolvasásával és áldásával kezdődött. Újkenyér ünnepe lévén az igeversek az Ezsdrás könyve 6,22 („És azután megtarták a kovásztalan kenyerek ünnepét hét

A NÉGY FŐSZEREPLŐ, BALRÓL JOBBRA: JÓNÁS KRISZTINA – GIZELLA KIRÁLYNÉ, SZEREKOVÁN JÁNOS – PÁP, NAJBAUER LÓRÁNT – ALATTVALÓ ÉS JEKL LÁSZLÓ – ISTVÁN KIRÁLY

napon nagy örömmel, mert megvidámította vala őket az Úr...”), valamint az Apostolok Cselekedetei 2,42 („És foglaltosok valának az apostolok tudományában és a közösségben, a kenyérnek megtörésében és a könyörgésekben”) bibliai részekből szóltak. A lelkipásztor kihangsúlyozta: szándékuk a hagyományteremtés. Minden év augusztus 20-án meghívják egy neves zenekart, hogy ez ősi templom falai között ünnepelhesék államalapító Szent István királyunkat.

Németh Pál karnagy röviden vázolta az oratórium mondanivalóját, melyet négy énekes-szereplő és a vonószekker adott elő. A kor gyakorlatának megfelelő jelmezek és kellekék a megtervezett előadásban a szöveg és a mondanivaló jobb megértését szolgálták,

csakúgy, mint a magyar fordítás, és a műhöz illő képek vetítése.

Az oratórium a magyar történelem egyik jelentőségteljes pillanatát, a keresztény hit felvételét, a nyugati keresztény országokhoz való csatlakozást jeleníti meg az államalapító király, Szent István belső vívódásainak, tépelődéseinek tükrében. A magyar király történetét Antonio Caldara 1712-ben zenésítette meg. A kompozíció keletkezésének hátterében alighanem diplomáciai megfontolások is állhattak, a Habsburg-házra nevezetű XI. Kelemen pápa ugyanis vonakodott áldását adni VI. Károly császár koronázására. Akár ezért, akár más okból, a moralizáló allegóriaként megfogalmazott libretto mindenestre bőségesen tartalmaz a kegyelem és a könyörületesség szépségét dicsőítő sorokat, amelynek hatására a magyar uralkodó rátalált a hit útjára.

A síteri templom igen jó akusztikájának köszönhetően a jelenlévők egy kitűnő, kellemes hangzású koncertnek lehettek részesei. Érdemes kihasználni ezt az adottságot, és több hasonló koncertet szervezni a műemlék templom falai között – ezt a megállapítást maguk a zenekar tagjai is megerősítették.

A koncert nemzeti imánk, a Himnusz közös eléneklésével ért véget, majd a művészek és a jelenlévők egy állófogadáson vettek részt a templomkertben felállított asztaloknál.

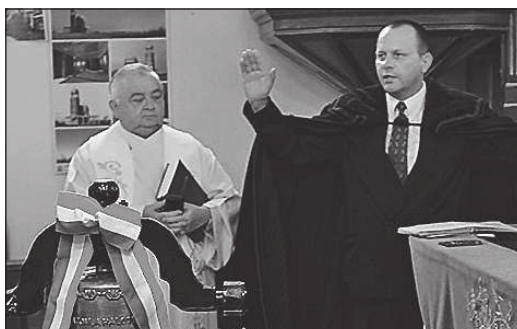
TÓTH ZSIGMOND

Harangot szenteltek, kápolnaavatásra készülnek Hegyközszentimrén

Újkenyér ünnepét és harangszentelést tartottak vasárnap délután a hegyközszentimrei református templomban. A templomi hangszer a Millenniumi Szent Imre Emlékkápolnában lesz elhelyezve.

A nyitóéneket követően Kucharszki Zoltán helyi lelkipásztor imádkozott. Fohászkodása során az új harangra kérte Isten áldását, hogy annak hívó szava jusson el az élőkig, gyász idején pedig hirdesse a faltámadást, de mindenekelőtt Jézus Krisztus dicsőségének hírnöke legyen. Az imádkozást követően köszöntötte az ünneplő gyülekezetet, de mindenekelőtt Fodor József vikáriust, címzetes hegyközszentimrei apátot, akivel, mint mondta, szoros barátságot ápol. A vikárius a szószékről hirdette az ígét a harang életünkben betöltendő szerepéről szolt.

A csodálatos hangszer hangja egy más világból hoz üzenetet. Figyelmeztet: imádkozz, ember, ezáltal találkozhatsz Istennel. Régen,

a déli harangszó hallatán, a mezőn dolgozók levették kalapjukat, az égre tekintve imádkoztak hálaadással – mondta követendő példaként a vikárius, egy Munkácsy Mihály festmény mondanivalójára utalva.

A székelyudvarhelyi Lázár Imre által öntött harang a szeptember 2-án átadásra kerülő Millenniumi Szent Imre Emlékkápolna tornyában lel otthonra. A többfunkciós épület alapkövetételére tizenegy évvel ezelőtt került sor Fodor József és Kucharszki Zoltán

közreműködésével. Az avatóünnepségen, egyéb elfoglaltsága miatt, a vikárius nem vesz részt, de áldását kérte mindazokra, akik bármilyen módon segédkeztek a munkálatok során. Kucharszki tiszteletes is megköszönte a gyülekezet tagjainak önkéntességi alapon történő segítségét, és a kápolna körüli tér rendezésére továbbra is várja a híveket.

A templomi együttlét során a református énekek mellett több katolikus zsoltárének is elhangzott, ahogyan a záró áldás is római katolikus ceremónia szerint történt. Fodor József megszentelte, Kucharszki Zoltán pedig megáldotta a harangot. Ez utóbbi Assisi Szent Ferenc egyik, az alkalomhoz illő versét is felolvasta. Az együttlét alatt az emlékkápolnát ábrázoló plakettet ajándékozott szolgatársának a vendéglátó lelkipásztor. A többfunkciós kápolnát az egyházi turizmus jelentős helyszínévé szeretnék elismertetni, emellett időszakos kiállításoknak is teret biztosítanak. (A Bihari Napló nyomán: Borczai Máté)

Nőszövetségi zászlóavatás Szilágyszentkirályon

2018 augusztusában ünnepi istentisztelet keretében felavattuk kis, 84 lelkes gyülekezetünk nőszövetségi zászlaját.

Az igei üzenetek Józsué 24,14-15 versei alapján szóltak a népes gyülekezethez: választani kell még ma, hogy kinek szolgálunk, kihez akarunk tartozni. Nem szolgálhatunk az Úrnak is, meg a Baáloknak is. Ha az élő Isten mellett döntünk, az megváltoztatja egész életünket. Nem azt teszem már, amit akarok, vagy amire időm van, hanem azt, amit az Úr kíván tőlem. Mert Ő az Úr, én a szolga vagyok. Nem kényszerít senki a szolgálata-ra, szabad vagyok és örömmel, hálás szívvel szolgálom Őt, mert „eldőlt a szívemben, követem Jézust; nincs visszaút, nincs visszaút.”

Jó ideje, hogy működik gyülekezetünkben a nőszövetségi tevékenység: beteglátogatás, csigatészta készítés, adventi – karácsonyi ajándékozás, helyi találkozók szervezése, egyházmegyei, egyházkerületi programokon való részvétel. Alkalmainkat áhitattal, igei

gondolatokkal kezdjük, és hálaadó imával, énekléssel zárjuk.

A 2018-as esztendőben felébredt bennünk a zászlókészítés gondolata, hogy felzárkózzunk a bátrabb és nagyobb gyülekezetek sorába.

A zászló maga nem közönséges dolog, nem pusztán egy ruhadarab, amit egy rúdra feltűznek. Annak mindig komoly, eszmei mondanivalója kell, hogy legyen. Úgy döntöttünk, hogy ragaszkodunk gyökereinkhez, református magyarságunkhoz, mert egy fa is

csak akkor áll szilárdan, ha gyökerei épek és egészségesek!

Így a zászló díszítő-motívumainak megválasztása nem okozott gondot. Egyházunk leltárában találtunk egy majdnem 300 éves terítőt, amit néhai Tekintetes Bíró Sára, Zilah vármegye református nagyasszonya adományozott gyülekezetünknek. A terítő szép tulipános mintái, mint nemzetünk szimbólumai méltán kaptak helyet zászlónk négy sarkában. Középre pedig szinte magától adódott a Szentkorona motívuma, mivel településünk nevét, nemzetünk nagy királyáról, Szent Istvánról kapta.

Így lett Nőszövetségünk neve: Szilágyszentkirályi Bíró Sára Nőszövetség. A zászló díszítés nélküli oldalán csupán ez a felirat szerepel: „Soli Deo Gloria”. Mindenért egyedül Ővé a dicsőség, a hála, a magasztalás. Aki megsegített eddig, Kitől várjuk továbbra is a vezetést, az áldást.

A Szilágyszentkirályi Nőszövetség nevében:

MÓDI ZSUZSÁNNA nőszövetségi tag

A nagybányai kórus Tordaszentlászlón

Kodály Zoltán születésének 135. és halálának 50. évfordulója, valamint Szent László király trónra lépésének 940. és szentté avatásának 825. évfordulója alkalmából, illetve a tordaszentlászlói református templom felépítésének, és az első helyi kórus alapításának 130. évfordulójának jegyében zajlott az idei, immár 29. Szent László-napi kórustalálkozó a Kolozs megyei településen, ahol fellépett 16 énekkar - köztük gyülekezetünk vegyes kara is.

A találkozó a református templomban Lengyel István magyarfenesi lelkipásztor szolgálatával kezdődött, aki a 148. zsoltár 13. versét magyarázta. Kiemelte, hogy az énekszóval Istent dicsőítjük és magasztaljuk, általa adunk hálát mindenért az Úrnak, hogy így harmóniát teremtsünk önmagunknak és környezetünknek, ami segít legyőzni a nehézségeket. Az éneklés, a hálaadás, a dicsőítés az, ami segíti az emberi lélek gyógyulását.

A templomban elhangzott köszöntő beszédek után Szőke Zoltán nyugalmazott lelkipásztor, Boldizsár Zeyk Imre nyugalmazott tanár és Szémán Péter, az Erdélyi Magyar Kárpát Egyesület országos elnöke szólt az egybegyűltekhez. Reményik Sándor Templom és iskola című versét Boldizsár Zeyk Zoltán magyartanár szavalta el, majd következett a közös éneklés és a koszorúzás, ami után a Tordaszentlászlói Fúvószenekar kíséretében a résztvevők a falu kultúrotthonába vonultak.

Tamás Gebe András polgármester megnyitó beszéde után Tóth Guttmann Emese, a Romániai Magyar Dalszövetség elnöke az együtt való éneklésre buzdított, ami hagyó-

mányaink tiszteletét és ápolását szolgálja. Mindezek után következett a kórusok fellépése. A közel 400 tagot számláló dalos sereg nagy figyelemmel követte a hazai és a külföldi énekkarok előadását.

A fellépő kórusok a következők voltak: Tordaszentlászlói Gyerekkórus (karnagy Balázs Ágnes), Tordaszentlászlói Énekkar (karnagy Balázs Ágnes), Magyarfenesi Vegyeskar (karnagy Tóth Guttmann Emese), Nagybánya-Óvárosi Református Templom Vegyes-

kara (karnagy Nagy Emese - előadásukban elhangzott: Záporként hull majd az áldás, Case C.C.: Lélek, akit bűne bánt, Ádám Jenő: Dicsőült helyeken, Farnos Dezső: X. egyveleg (népdalcsokor), Kodály Zoltán: 33. Genfi zsoltár).

Felléptek még: Kisiratosi Szalbek Vegyeskórus (karnagy Almási Gábor), Pécsváradi és Hosszúhetényi Plébánia Szent László Kórusa (karnagy Mericsné Rábai Katalin), Tiszadai Terra-Dada Női Kamarakórus (karnagy Siposné Barna Judit), Aranyosegerbegyi Ár-

valányhaj Vegyeskar (karnagy Balázs Győző Balázs), Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar (karnagy Perlaki Attila), Nagykállói Rózsafa Citera Együttes- Máriapócsi Kis Rózsafa Citera Együttes (szakmai vezető Rózsa Zoltán), Nagyvárad Asszonykórus (karnagy Tasnádi Ferenc), Marosújvári Vegyeskar (karnagy Fórika Éva), Sepsiszentgyörgyi Cantus Firmus Vegyeskar (karnagy Jakab Árpád), Kolozsvár- Alsóvárosi Református Földészek Bethlen Gábor Dalköre (karnagy Adorjáni Júlia Katalin), Magyarlónai Imreh Sándor Vegyeskar (karnagy Máté Hajnalka Magda), Váradai Dalnokok (karnagy Márkus Zoltán).

A fellépések után Erdélyi Ágnes, Veszprém város kórusának karnagya a jövő évi magyar kórusok találkozója városuk testvérvárosának kórusát, a sepsiszentgyörgyi Cantus Firmus vegyes karát hívta meg, és Hangvilla díjat adott át Jakab Árpád karnagnak. A fellépő kórusok karnagjai zászlószalagot, emléklapot és Szent Lászlót ábrázoló agyag plakettet (Suba László, tordai képzőművész alkotása) vettek át Szőke Zoltántól, majd Tóth Guttmann Emese kórusműveket tartalmazó könyvet adott át a karnagyoknak.

A Romániai Magyar Dalszövetség elnöke ezután zárószavaiban megköszönte a kórusok részvételét és további éneklésre buzdított minden dalnokot.

Egyházközségünk kórusa Istennek hálát adva tért haza. Isten áldása kísérje lelkipásztorukkal, karnagyukkal együtt a kis létszámú, de lelkes dalos csapatot.

LAKATOS NELLA presbíter, kórustag

Imádkozó és áldozatvállaló presbiter

Csúry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökének nyitó áhítatával kezdődött Nagyváradon a kerületi Presbiteri Szövetség 13. konferenciája augusztus 24-25-én. A rendezvényen 70 résztvevő volt, minden egyházmegye képviseltette magát.

Egyházkerületünk püspöke a megnyitón arról a mesterkedésről beszélt, amit a farizeusok azért tesznek, hogy Jézust útján megállítsák vagy eltérítsék, de Őt semmi sem gátolhatja meg, mert erre az útra Istentől kapott küldetést. Jézus türelemre int, és maga mondja, hogy Isten országa olyan, mint a mustármag, mint a kovász, ami meg fog nőni, meg fog kelni, és meghozza a maga gyümölcsét. Presbiterválasztás előtt nagyon aktuális téma ez, mert fontos tudni, hogy milyen egyházat építünk, milyen csapattal állunk fel. Kevesebben vagyunk, de nem ez kell, hogy meghatározza az életünket.

Olyan lelkipásztorokra és presbiterekre van szükség, akik az ördögöt űző Jézus útját követik. Ne a félelem határozza meg jelenünket és jövőnket, hanem legyünk bizakodóak, aktívak, feladatainkat kegyelemmel és szeretettel végezzük. Mindezek eléréséhez igaz szívvel és hitre van szükségünk!

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetsége elnökének, Tóth Andrásnak a köszöntő szavai után Dr. Tóth János, a Magyar Református Presbiteri Szövetség missziói és diakóniai bizottságának elnöke a Magyar Presbiteri Szövetség elnökségének üdvözlését tolmácsolta. Hangsúlyozta, hogy a református gyülekezetek ereje a presbiter munkáján múlik, akiknek áldozatvállalása nélkül lehetetlen gyülekezetet építeni. Igei üzenetként Péter 2. levelének 1. rész 10. versét idézte: „Ezért tehát, testvéreim, igyekezzetek még jobban megerősíteni elhívásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszitek, nem fogtok megbotlani soha.”

Az Erdélyi Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének üdvözlését a szövetség elnöke, Pályi József adta át, aki a presbiter feladatának és a hit megtartásának fontosságáról beszélt. A Kárpátalja Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének elnöke, Gyurkó Miklós a Zsidókhöz írt levél 12,2 versének üzenetét hozta az egybegyűlteknél.

A konferencia központi témája az *Imádkozó és áldozatvállaló presbiter* volt. Az elhangzott előadások e témakör köré csoportosultak és a konferencia mottóját követték: „Amit pedig szóltok vagy tesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek őáltala (Kol 3,17).”

Vicsai János, a Nagybányai Egyházmegye főgondnoka az *Áldozatvállaló presbiter* címmel tartott előadását, amit a következő gondolatok köré csoportosított: Ki a presbiter

és hogyan lesz valaki presbiter? A presbiter kötelességei és feladatai. Mit jelenet áldozatvállaló presbiternek lenni? Előadását a Szentírás szavaival támasztotta alá, arra buzdítva mindenkit, hogy fáradságot nem kímélve kövessük Őt és sose feledjük Kálvin tanítását, miszerint Istené a dicsőség.

Megízetlenülhetetlen só címmel Fazakas Sándor varsolci lelkipásztor tartott előadásában a só történetéről beszélve három dolgra hívta fel figyelmünket: legyünk jók önmagunkkal és társainkkal; legyünk türelmesek; és legyünk következetesek. Ha mindezeket követjük, és feladatainkat odaadással végezzük, akkor Isten áldása nem fog elmaradni, és a megízetlenülés elkerülhető lesz, ha hitünk van Krisztusban.

Kürti Tamás szatmárgörbEDI lelkipásztor *Konfliktus kezelése a presbitériumban* címmel tartott előadásában a konfliktusról, azok kialakulásának okairól, kezelési módszereiről, folyamatairól, valamint a presbitériumokban kialakuló konfliktusokról tartott érdekes és nagyon tanulságos előadást. Kiemelte, hogy a presbitériumokban vigyázzunk arra, hogy az „én” tudattól jussunk el a „mi” tudatig azért, hogy munkánk eredményes legyen, és mindig gyülekezetünk épülését szolgáljuk.

Békesség megteremtése a környezetünkben volt Kánya Zsolt Attila kémeri lelkipásztor előadásának címe. A béke Istennek ajándéka, Isten adománya, aminek megteremtése mindenünk kötelessége. Az előadásban beszélt arról, hogy miképpen lehet megteremteni a békét, mit jelent a béke megteremtése a családban, a gyülekezetben, hogyan jelenik meg a Szentírásban a békesség, kik között lehet békesség, mi szükséges a lelki békességhez és a boldogsághoz. Előadását a Vetés és aratás című lapban olvasottakkal fejezte be:

„Boldogok, akik az Úrban találnak békességet, mert nem kiborulnak, hanem leborulnak.

Boldogok, akik elhallgatni és meghallgatni is tudnak, mert sok barátot kapnak ajándékba és nem lesznek magányosak.

Boldogok, akik figyelnek másokra anélkül, hogy nélkülözhetetlennek hinnék magukat, mert ők az öröm magvetői.

Boldogok, akik megbecsülik a mosolyt, s elfelejtik a fintort, mert útjuk napfényes lesz.

Boldogok, akik jóindulattal értelmezik mások botlásait akkor is, ha naivnak tartják őket, mert ez a szeretet ára.

Boldogok, akik el tudnak hallgatni, ha a szavukba vágnak, ha megbántják őket, és szelíden szólnak, mert Jézus Krisztus nyomában járnak.

Boldogok, akik jó lelkiismerettel tudnak pihenni és aludni, mert mosolyogva ébrednek föl és örömmel indulnak útjukra.”

Az esti és reggeli áhítatot Vinczéné Pálfi Judit egyházkerületi előadótanácsos, valamint Vincze Zoltán a Nagyvárad-Csillagvárosi Egyházközség lelkipásztora tartotta Lukács 11,9-10 versei és János 10,10 verse alapján.

Nagy Judit Noémi kántor irányításával zenei tudásunkat is fejlesztettük, aki három éneket tanított a presbitereknek.

Minden előadás után lehetőség adódott kérdéseket intézni az előadókhöz. A szünetekben a Kálvin Kiadó kiadványait lehetett böngészni, megvásárolni.

A találkozó végén Vinczéné Pálfi Judit értékelte a konferencia munkálatait, kérve, hogy a feladatainkat, a tanultakat és az elhangzottakat vegyük komolyan és merjünk beszélni az elhangzottakról. Úgy munkálkodjunk, hogy az új generáció felnézzen ránk, mert ellenkező esetben lenéznek bennünket.

Tóth András elnök megköszönte a jelenlétet, Isten áldását kérve mindannyiunk életére, családjára, munkájára.

Egyház a világban

REFORMÁTUSOK A NAGYVILÁGBAN. INDIAI REFORMÁTUS EGYHÁZAK

Így kell fogalmazni, hiszen a kontinentális országban legalább 14, kisebb-nagyobb református, presbiteriánus egyház él. Mindegyikkel nem foglalkozhatunk, de három nagyobbat kiemelünk közülük. Ezek: Indiai Presbiteriánus Egyház (PCI); Dél-Indiai Egyház (CSI); Észak-Indiai Egyház (CNI). A legnagyobb a Dél-Indiai Egyház (CSI). Anglikán és református vonások keverednek benne. 2013-as adatok szerint 14 000 gyülekezetük van, 3,8 millió egyházzal.

Lelkészeik száma több mint 11 200. 104 kórházat, 2000 általános iskolát, 130 kollégiumot tartanak fenn. 21 püspöki egyházkerülettel rendelkeznek, 50 különféle, főként vidékfejlesztési projektje van az egyháznak. Ezek működtetéséhez 50 képzőközpont hoztak létre. 500 egyházi szálláshelyük van, ezekben 35 ezer gyermeket helyeznek el és látnak el. Jól működik vasárnapi iskolarendszerük, egyházi kórusaik, nőszövetségük, ifjúsági szervezetük. Az Apostoli Hitvallás egyedüli hitvallási iratuk, tagjai a Református Egyházak Világközösségének.

Az Észak-Indiai Egyháznak (CNI) 1,5 millió tagja van, 3500 gyülekezete, 26 egyházkerülete, 1200 lelkésze, 65 kórháza, 250 iskolája és 3 technikai főiskolája. Az Apostoli Hitvallás a szimbolikus iratuk. Ők is tagjai a Református Egyházak Világközösségének.

A három között az Indiai Presbiteriánus Egyház (PCI) a legkisebb. Nekik mintegy 1 millió egyházzal van, 2320 gyülekezetük, 571 felszentelt lelkészük, 7275 presbiterük. 1236 misszionáriusok tevékenykedik külföldön. Fő hitvallási iratuk az Apostoli és a Westminsteri Hitvallás. Tagjai a Református Egyházak Világközösségének.

KÍNAI GYORS STATISZTIKA – TÖBB VEZETŐ PROTÉSTÁNS MUTATÓVAL

Legfrissebb adatok szerint a kínai protestánsok száma meghaladja a 60 milliót, a katolikusoké a 9 milliót. Ezek a számok a „regisz-

rált” egyházak tagjaira vonatkoznak, becslések szerint legalább ennyi keresztyénnel lehet számolni a még nem regisztrált, ún. családi- vagy bázisközösségekben!

A protestánsoknak közel 60 000 templomuk, imaházuk, találkozóhelyük van, a katolikusoknak valamivel kevesebb, mint 6000. A protestánsoknak 48 000 prédikátoruk, lelkészük, lelkészük szolgál, a katolikus papok száma 3100. A protestánsoknak 21 teológiai szemináriumuk működik, 300 tanárral, 3700 hallgatóval. A katolikusoknak 9 nagyszemináriumuk van 464 hallgatóval. Ropant beszédes adat, hogy internetet 2014-ben, a vizsgált órában (január 8, 15:30–16:00 óra között) 29 millió buddhista használt, 5,1 millió protestáns, 2,6 millió katolikus, 1,5 millió muszlim.

Az is jelentős, hogy a hatalmas országban a legtöbb főiskolája a buddhistáknak van (36), majd a protestánsoknak (21), az iszlámnak és a kínai ősvallásnak (10-10), katolikusoknak (9). Egyenesen szembeütő, és a protestánsok társadalmi felelősségvállalását jól mutatja, hogy milyen arányban vannak jelen országosan vallási, egyházi kötődésű emberek a közélet különböző területein. A legmagasabb számot a protestánsok mutatják (1480), majd a buddhisták következnek (1374), aztán a muszlimok (653), majd a kínai taoizmus képviselői (448), s végül a katolikusok (426).

A protestánsok kiemelkednek az öt hivatalos, vezető vallás, illetve egyház képviselői közül az egyházi tisztségviselők, presbiterok vagy laikusok továbbképzésében (45,6%), a buddhistáknak ez a mutatója némileg kisebb (43,1%), a legalacsonyabb az iszlámé (28,0%). A katolikusoké 28,2%. A hívek képzésében is a protestánsok vezetnek (65,5%), majd a katolikusok következnek (61,7%), aztán a buddhisták (50,7%) és a muszlimok (47,7%). A kínai ősvallás követői zárják a sort (35,9%).

SOHA TÖBBÉ VALLÁSHÁBORÚT!

400 éve, 1618-ban volt Prágába várában az ún. ablakáttörés, ami kezdetét jelentette Európa legfájdalmasabb és leghosszabb háborújának, az ún. 30 éves vallásháborúnak.

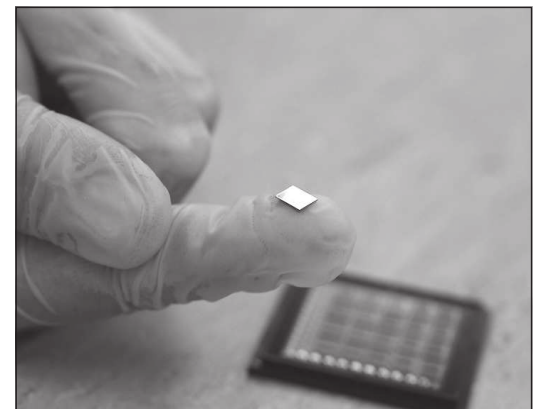
A nevezetes prágai vár, a Hradcsin ablakán a felháborodott protestáns rendek képviselői kidobták a királyi helytartót és a kancellária vezetőit.

Az előzményekhez hozzátartozott, hogy II. Rudolf császár megsértette a protestáns vallásszabadságot azzal, hogy egy evangélikus templomot Klostergrabban leromboltatott, és a braunau Vencel-templomot bezáratta. Az 1618-1648 közötti háborúban a Katolikus Liga és a Protestáns Unió államai és seregei küzdöttek életre-halálra egymással. A borzalmas háborúban közel hat millióan vesztették életüket. Az anyagi kár mérhetetlen volt.

ÉRDEKESSEGEK RÖVIDEN

– **A VILÁGTÖRTÉNELEM LEGKISEBB BIBLIÁJA.** A legmodernebb nanotechnológiával állították elő 2013-ban a Tel Aviv-i Egyetemen a Jeruzsálemi Nano Bibliát. Az 5x5 milliméteres, szemmel alig látható méretben megtalálható a teljes Biblia. Csak optikai mikroszkóppal olvasható.

– **BAJOROK A MÉG TÖBB VALLÁSOKTATÁSÉRT.** A bajor protestánsoknak 80%-a igényli az iskolai vallásoktatást, mivel ez fontos értéket ad át a következő nemzedéknek. Csak a megkérdezettek 25%-a vélekedett úgy, hogy nincs szükség vallásoktatásra az iskolákban, mivel a vallás magánügy.

A 2018 őszén esedékes presbiterválasztások ütemterve

1. Augusztus 26. (Új kenyér ünnepe)
 - A jelölő közgyűlés első ízben való kihirdetése
2. Szeptember 2.
 - A jelölő közgyűlés másodízben való kihirdetése
 - Az ügyintéző bizottságok megválasztása
3. Szeptember 9. – Jelölő közgyűlés
4. Szeptember 9. – A jelöltek listájának kifüggesztése
5. Szeptember 10-12. – Óvások benyújtása
6. Szeptember 13-16.
 - Az óvások elbírálásának ideje, az elbírálások kikézésítése
7. Szeptember 17-19. – Az ügyintéző bizottságok határozatainak megfellebbezése
8. Szeptember 23.
 - A választó közgyűlés első ízben való meghirdetése
 - A jelöltek bemutatása
9. Szeptember 20-27.
 - A fellebbezések Egyházkerületi Választási Bizottság általi elbírálása és a határozatok kikézésítése
10. Szeptember 30. – A választó közgyűlés másodízben való meghirdetése
 - A jelöltek megkérdezése
11. Október 7. – Választó közgyűlés
 - A szavazatok összeszámmlálása, az eredmény közzététele
12. Október 8-22. – A fellebbezések benyújtása a presbitérium lelkész elnökéhez
13. Október 23-25. – Az új Presbitérium alakuló ülése, főgondnok, gondnok megválasztása, az esetleges fellebbezések észrevételezése (Kánon 47. par.)
14. Október 26-november 2. – A fellebbezések esperes elé terjesztése. A fellebbezésekről a legközelebbi egyházmegyei tanácsülés dönt.
15. Október 31. – Az újonnan választott presbiterek fogadalomtétele.

Különlegesen ritka, háromezer éves szobrocskát találtak Izraelben

Mintegy háromezer éves szobrocskára bukkantak a régészek Izraelben, ami valószínűleg egy korabeli uralkodó vonásait hordozhatja.

A fején diadémot viselő, öt centiméteres szobor különlegesen ritka, a régészek szerint az i. e. 9. századból származik, és azért is nagyon érdekes, mert vélhetően a bibliai királyok korának valamely szakállas uralkodóját ábrázolja, ráadásul néhány apró szépséghibától eltekintve kiváló állapotban maradt fenn.

A figurát üvegszerű fajanszból készítették, amelyet gyakran használtak az ókori Egyiptomban és a Közel-Keleten ékszerek, valamint kis emberi és állati alakok megformálására, uralkodóként való azonosításában pedig nagy szerepet játszott a frizurája is. Haját vastag copfokban fülét betakarva hátrafoglalták, és egy csíkos arany diadémmal rögzítették a fonatokat, ami tökéletesen egybevágott azzal, ahogy az egyiptomi kortárs alkotók a szomszédos szemita közel-keleti népek hajviseletét ábrázolták.

A régészek abban tehát biztosak, hogy királyt ábrázol a festett figura, de abban egyelőre nem jutottak dűlőre, hogy melyik királyság melyik királyáról mintázták, ugyanis csak a századot sikerült pontosan meghatározni, így lehet Ben Hadad vagy Hazael Damaszkuszból, esetleg Ahab vagy Jehu Izraelből, vagy Itobaal is Türoszból.

Egyelőre azt sem tudják, hogy egy nagyobb szobor egy részletét, vagy önálló alkotást találtak-e, de tovább folytatják az ásatásokat, és remélhetőleg a jövőben sikerül majd megválaszolni a felmerült kérdéseket.

A lelet még tavaly került elő a Metula nevű városka közelében, ahol a Királyok könyvében is említett egykori Ábél-Bét-Maakát nevű város maradványait tárják fel. A különleges szobrocskát Jeruzsálemben az Izraeli Múzeumban fogják kiállítani. (MTI)

Meghívó

Szeretettel várunk mindenkit október 5-7. között Kovászna-Vajnafalvára, a Bonus Pastor Alapítvány őszi Országos Találkozójára.

A találkozó címe: „Több a sok(k)nál! 25 éve együtt a szabadító öröm útján!”

Jelentkezési határidő: 2018. szeptember 28.
Részvételi díj: 150 lej.

Jelentkezni munkatársainknál lehet telefonon (Kozma Ferenc: 0757-489778, Gergely Dóra: 0745-202042, Horváth Mária: 0744-237945, Geréb Géza: 0746-353637, vagy az office@bonuspastor.ro email címen lehet.

Fricska

Volt egyszer egy ifjú teológus, aki házasodni akarván megkérte az esperes leányának a kezét. Nem tudni, hogy volt-e ebben hosszú távú számítás, vagy csak az igaz szerelem, de az biztos, hogy az esperesnek sehogy sem tetszett az udvarló. A leányának és a feleségének viszont annál inkább.

Mivel se a leányánál, se a feleségénél nem ért el semmit az öreg esperes, a fiatal teológust próbálta lebeszélni a dolgról: – Hallod-e, öcsém! Aztán nem fog-e zavarni,

hogy az apostolt fogják látni benned az egyházban? – kérdezte a teológust. – Hogyhogy az apostolt? – csodálkozott az ifjú udvarló. – Hát úgy kedves öcsém, hogy majd bármit elérsz az egyházi életben, mindig azt fogják mondani, hogy az após tolt.

A teológus ez nem zavarta, úgyhogy végül csak hozzáadták a leányt, és az egyházi életben aztán valóban apostoli lelkipásztor volt végig, amíg csak az öreg esperes apósa élt.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Szerkesztőbizottság: Békefy Lajos, Fábián Tibor, Ghitea-Szabó József-Levente, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik.

Felelős szerkesztő: Visky István. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726242824, 0259435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com

Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.

A lap terjesztése a lelkész hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.